

LEIDZIA LIETUVIŲ R. K. LITERATūros DRAUGIJA, INC. 6802 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, OHIO ENdcott 2932

LIETUVIŲ R. KATALIKŲ SAVITRASTIS EINA KAS PENKTADIENIS. SPAUŽDINAMAS L. R. KAT. SPAUDOS DRAUGIJOS SPAUSTUVEJE 119 So. 22nd St., Pittsburgh, Pa. Tel. HEmlock 3121

LIETUVIŲ ŽINIŲ

METAI VI ENTERED AS SECOND CLASS MATTER NOV. 20, 1942, AT THE POST OFFICE AT PITTSBURGH, PENNSYLVANIA UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879. PITTSBURGH, PA., Penkt., Vasario 19d., 1943m. THE MOST POPULAR LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER IN OHIO, MICHIGAN AND WESTERN PENNSYLVANIA No. 8

ĮVYKIŲ AIDAI.

Pakartotinas Grasinimas Lietuvos Laisvei.

Nežiurint Sovietų Rusijos parašo Atlanto Čarteryje, jos vyriausybė, vasario 8 dieną, atspaudino "Pravdoje" (Rusijos komunistų partijos laikraštis Maskvoje) pareiškimą, kuriame sako, kad po vokiečių išmušimo iš Pabaltijo valstybių, tos valstybės turėsiančios priklausyti Rusijai ir niekas neturės teisės kištis į Pabaltijo klausimą. Ši Sovietų valdžios pareiškimą tuojau pasiskubino išplatinti jų ambasada Washingtone.

Visi supranta, kad tas Rusijos pareiškimas yra pakartotinas grasinimas Lietuvos Laisvei ir Nepriklausomybei. Akyvaizdoje to rimto ir neatlaidaus Rusijos grasinimo, lietuvių tauta ir lietuvių išeivija Amerikoje, turi pradėti smarkiau veikti.

Ko Gi Mums Griebtis?

Turimiausia visi Amerikos lietuviai turėtų vieningai šurftis apie savo centralines Tarybas, kurios veda tą žūtutinę kovą su Lietuvos laisvės ir Nepriklausomybės priešais ir tų tarybų darbą finansiskai paremti. Antra mes tuč tuojau turime pagerinti santykius su Centro Europos tautomis, kaip lenkų, čekų, jugoslavų, kurioms taip — pat kaip ir mums, gresia Sovietinis imperializmas. Trečia, mūsų veikėjai turėtų ieškoti tampsnesių santykių su Amerikos įtekmingesniais politikos darbuotojais ir gauti jų pakartotinus užtikrinimus, kad Amerikos visuomenė gins mažųjų tautų teises prieš rusiškojo imperializmo pasikėsinimą. Jeigu Sovietų valdžia rado reikalo nusiimti kaukę ir padaryti viešą pareiškimą dėl Pabaltijo tautų priskirimo Rusijai, tai lietuvių tautos vaikai trokštan tieji savo gimtinei laisvės, turi stoti į kovą su rusiškuoju imperializmu. Atėjo valanda, kada lietuvių spauda ir visuomenė nebegali tylėti prieš tokį begėdišką Rusijos pasikėsinimą atimti gyvastį Lietuvos Respublikai, kurią tebeprapažįsta Jungtinių Valstybių ir kitų Suvienytų tautų vyriausybės ir kuri šiomis dienomis, švenčia savo Sidabrinį Jubiliejų.

Tikrai Gražiai Atšventė Lietuvos Sidabrinį Jubiliejų Pittsburgho Lietuviai.

Erdvi Lietuvių Piliiečių Svetainė Pittsburghe buvo pilnutėlė publikos. Programa ir svetainės išpuošimas buvo žavėtinai. Dalyvavimas iškilinėse Svetimų Valstybių: Lenkijos, Čekoslovakijos ir Jugoslavijos konsulų, Jungtinių Valstybių kongreso atstovo ir miesto bei apskričio aukštųjų valdininkų, suteikė šventei nepaprasto orumo.

Mes pajutome, kad mes nėsame vieni, bet už mūsų pečių stovi kaimyninės Europos valstybės ir plačioji Amerikos visuomenė. Vienbalsiai priimtos rezolucijos, kuriose ginama Lietuvos Nepriklausomybė ir stambi suma (\$250.00) surinktų aukų liudija, kad lietuvių visuomenė visomis priemonėmis gins savo gimtinės laisvę. Pereitą sekmadienį Pittsburghiečiai, Vysk. Baranauko žodžiais, atsakė Sovietų imperialistams: "kad tu gude nesulauktum, nebus kai ptu nori." Tikrai nebus taip, kaip nori Sovietų imperialistai, jie Lietuvos tikrai negaus.

Apgalvota Rusijos Akcija Vasario 16 d. Išvakarėse.

Rusijos vyriausybė išleisdama šį nelemtą pareiškimą, beabejo norėjo sumažinti reikšmę Lietuvos Nepriklausomybės Jubiliejau, kuris

visoje Amerikoje taip iškilmingai švenčiamas. Akyvaizdoje to fakto begalo didelės reikšmės įgyja visi vieši valdžios vyrų, kaip Gubernatorių, miestų Mayorų ir kitų amerikonių, pareiškimai bei asmeniškias dalyvavimas Lietuvos Nepriklausomybės iškilinėse. Todėl su ypatinga pagarba ir meile priimkime visus amerikiečius ir svetimų valstybių atstovus — mūsų iškilnių svečius, atsilankiusius mūsų svetainėse.

Jauskime Pareigą Visi Lietuviai Dalyvauti Lietuvos Sidabrinio Jubiliejau Iškilinėse.

Dar visoje eilėje kolonijų, ateinančių sekmadienį, įvyks Jubiliejiniai minėjimai. Gyvenamo momento svarbumas verčia mus, kad mes visi atsilankytumėm į svetaines kur tie minėjimai bus daromi ir prisidėtumėm aukomis, Lietuvos kovai už laisvę sustiprinti. Ypač gausiai lankymės į tas iškilines, kurias ruošia susitarę visų srovių lietuviai ir kur dalyvauja Miesto Mayoras ir svetimų valstybių atstovai, tegul jie pamato mūsų prisirišimą Lietuvai ir mūsų vieningumą.

Kongreso Atstovų Rūmų Komitetas Svarsto Taksų Planą

WASHINGTON, vas. 5. — Kongreso žemesniųjų rūmų būdų ir priemonių komitetas vakar apklausinėjo New York Federal Reserve banko pirmininką Beardsley Ruml, "pay-as-you-go" taksų plano autorių. Ruml pareiškė, kad šandieninės taksų mokėjimo sistemos pakeitimu įždo departamentas nieko neprarastų, bet dar daugiau pajamų laimėtų, nes žmonės tuo

LENKAI SAKOSI GINSIA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ

(LKF SB) "Przevodnik Katolicki" persispausdino iš Londone einančio "Jutro Polski" straipsnį apie Lietuvą, kuriame Karolis Leskowiec atsiliepia į Prof. K. Pakšto raštą Vilniaus klausimu.

TOKIAIS KRYŽIAIS PUOŠESI MUSŲ GIMTOSIOS ŽEMĖS-LIETUVOS SODYBOS

Lietuviams Kryžius yra simbolis netik kančios bet ir Prisi-kėlimo.—Visi mes tikime, kad Lietuva, šio karo eigoje, daug kančių iškentėjusi, pragaliau sulauks savo prisikėlimo valandos.

bės Sidabrinio Jubiliejau paminėjimas Cleveland. Dalyvauja Miesto Mayoras Frank J. Lauche ir Svetimų Valstybių atstovai. Tame su sirinkime turės būti priimtos, nuo Clevelando lietuvių vardo, rezolucijos Amerikos Prezidentui ir vyriausybei ir išklaudyta kalba Amerikos Lietuvių Tarybos Prezidento ir "Draugo" redaktoriaus, iš Chicagos, Leonardo Šimučio. Ateikite visi į Lietuvių Svetainę, pripildykite ją iki durų ir vieningai duokite tinkamą atsakymą visiems Lietuvos priešams. Kur vienybė ten ir galybė, todėl dalyvaukite bendrame visų Clevelando lietuvių susirinkime, Lietuvių Svetainėje, 4 val. po piet.

KONGRESO ATSTOVŲ RŪMŲ KOMITETAS SVARSTO TAKSŲ PLANĄ

WASHINGTON, vas. 5. — Kongreso žemesniųjų rūmų būdų ir priemonių komitetas vakar apklausinėjo New York Federal Reserve banko pirmininką Beardsley Ruml, "pay-as-you-go" taksų plano autorių. Ruml pareiškė, kad šandieninės taksų mokėjimo sistemos pakeitimu įždo departamentas nieko neprarastų, bet dar daugiau pajamų laimėtų, nes žmonės tuo

jau imtų mokėti taksus "check-of" būdu.

Anot Ruml, milijonai žmonių neištesėtų mokėti vieneriais metais dviejų metų taksų, nors jie kažkaip būtų sumažinti už 1942 metus. Milijonams būtų neatkeliama našta. Labiausia nu kentėtų pigiai už darbą apmokami darbininkai.

Komiteto pirmininkas R. L. Doughton (dem. iš N. C. pareiškė, kad vyriausybė negalinti dovanoti taksų už 1942 m.

Ruml bandė išaiškinti, kad nėra kalbos apie taksų dovanojimą, jei taksų mokėjimo sistema pakeičiama kitu planu Bet Doughton nenorėjo to suprasti pareiškė, kad nepaisant tų planų, taksai už 1942 metus turi būti mokami.

Ką kongresas padarys taksų klausimu, niekas negali žinoti. Dėl to iki ateinančio kovo 15 d. žmonės turi sumokėti nors dalį taksų už 1942 metus.

LENKAI SAKOSI GINSIA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ

(LKF SB) "Przevodnik Katolicki" persispausdino iš Londone einančio "Jutro Polski" straipsnį apie Lietuvą, kuriame Karolis Leskowiec atsiliepia į Prof. K. Pakšto raštą Vilniaus klausimu.

Lenkų pažiūra Vilniaus klausimu mums žinoma, bet visgi įdomu, kad tame straipsnyje pripažįstama ir Lenkijos kaltė — esą "abi šalys padarė klaidų." Toliau rašoma: "norime, kad Lietuva būtų nepriklausoma valstybė ir kad ji toliau plačiai palaikytų kaimyninius santykius su Lenkija". Toliau sako: Lenkai pasirošę ginti Lietuvos nepriklausomybės idėją ir tai su 1938 m. sienomis, tai yra — įjungiant Klaipėdą. . . . Jie nori, kad iš to karo Lietuva išeitų taip stipri ir didelė, bent kaip buvo prieš karą."

KONSTANTINAS STAŠYS TEBĖRA GYVAS SIBIRE

(LKF SB) Gavome žinių iš Sibiro, kad vienas iš žymiausių Vilniaus krašto veikėjų, buvęs Vilniaus burmistras K. Stašys, išvežtas į Sibirą 1941 m. birž. 19 d. tebėra gyvas ir su savo šeima gyvena vidury Sibiro, paliai Obi upę. Tebėra gyva ir jo žmona-Zuzana Stašienė.

Ten pat gyvena ir jų dukterė Konstandija Juknevičienė su dukrelėmis Dainora (7 metų) ir Raminta (3 metų). Ten pat yra ir Policija Kozakienė (ar Kosakauskienė), 1941 m. išvežta iš Kauno. Kaip skaudu lietuviams girdėti, kad mūsų tautos geriausios žmonės skursta kur Sibiro barakuose.

Lietuvos Nepriklausomybės Nutarimo Paskelbimo 25 Metų Sukakties Proga

Igaliotas Ministras p. Žadeikis varde laikinai pavergtos bet nuolat besipriešinančios Nacių okupacijai Lietuvos sveikina ir ačiuoja visiems Lietuvos šionykšties draugams ir savo tautiečiams už moralinę ir materialinę paramą. Giminingos Amerikos geros valios rezervas tegu neišsenka!

Tasai 16 vasario 1918 m. Nutarimas numatė demokratinių Lietuvos susitvarkymą.

Tasai Nutarimas padarytas visų tuolaikinių Lietuvos politišku srovių vienybėje.

Tas paskelbimas įvykdytas Gedimino sostinėje ir lietuvių tautos atgimimo centre Vilniuje.

Tas aktas kaip tas Laisvės Varpas taip garsiai skamba kad ir kurčiai gali girdėti: Lietuviai vienybėn, to reikalauja Tėvynės išlaisvinimas, to reikalauja nepriklausomybės atsteigimas!

Vieningumo ir brolybės nuotaikoje pagerbkime vardus tų 20 patrijotų kurie nepaisydami tuolaikinių Lietuvos okupantų bausmės ryžosi paskelbti pasauliui Lietuvių tautos valią nusikratyti nuo svetimųjų jungo ir gyventi nepriklausomai kaip tikriems savo krašto šeiminkams pridera.

Šia proga atsiminkime mūsų tautiečių vargus Nacių pavergtoje Lietuvoje: atsiminkime tukstančius mūsų tremtinių kaip tolimame Sibire taip vokiečių prievartos darbuose. Atsimindami pasižadėkime jų neužmiršti.

Pagerbkime šviesią atmintį mirusių Lietuvos atgimimo pranašų, laisvos valstybės statytojų, jos laisvės gynėjų kareivių.

Nepaisant dviejų audrų, žiauriausiai palietusių mūsų tautą ir suadržiusių mūsų Respubliką Lietuva visgi tebėra gyva ir laukia išlaisvinimo dienos.

Dabartinė Lietuvos padėtis nesiskiria nuo kitų Europos pavergtųjų valstybių: padėtis yra traginga betgi nėra beviltiška, nes tautos pasiryžimas aukotis del laisvės yra neabejotinas ir yra darbais įrodytas.

Tas pasiryžimas yra sutvirtintas dar ta galinga viltimi kuri Lietuvą pasiekė iš vakarų: tai Lietuvos okupacijos nepripažinimas per didžiausias valstybes ir Atlan-

to Deklaracija, kuri žada gražinti laisvę, toms valstybėms kurioms ji buvo prievarta išplėsta, kaip Lietuvos atsitikime 1940 ir 1941 metais.

Būdami dėkingi Amerikai už taip didelę moralinę paramą, mes turime taipgi įrodyti kad esame verti tokio kilnaus mosto. Todėl: lietuviai visais būdais remia Amerikos tautos pastangas laimėti tautų išlaisvinimo karą ir garbingą taiką Atlantic Charter pagrindais, —

lietuvių pažabodami partinį egoizmą sudaro vieną visuomeninių pajėgų rezervą ne tarpusaviai kovai už pokaro būsimus dalykus bet šiandieniems darbams dirbti, darbams kurie yra susiję su bendromis karo pastangomis, su šalpos dalykais, su anti-lietuviška propaganda ir su gilesniu grynai lietuviškų studijų (research) darbais.

Tegu šie Sidabrinio Jubilėjaus metai būna broliškos nuotaikos, tarpusavio pasitikėjimo, įtempto darbo ir praktiškos vienybės metai. To reikalauja Amerikos uždaviniai, to reikalauja Lietuvos kančios. Washington, D. C. 1943 m. vasario 10 d.

BAISIAI KARO NUVARGINTI LIETUVOS ŽMONĖS

(LKFSB) "Deutsche Zeitung in Ostland" paskelbė pranešimą, kad vėl keli šimtai darbininkų iš Vilniaus krašto išvežti į Vokietijos fabriku. Tačiau kitas nacių laikraštis: "Krakauer Zeitung" praneša, kad prievarta sumobilizuoti darbininkai iš Vilniaus apylinkių buvo patikrinti nacių gydytojo Dr. Dietze, kurs peržiūrėjęs sveikatą 1.137 darbininkų rado tinkamą darbui tik 648. Kiti buvo sergą tuberkuloze, širdies nusilpimu (dėl sunkių užkrečiamų ligų, venerinėmis ligomis, epilepsija-trachoma. Nėra abejonės, kad karo sunkios sąlygos ir vokiečių ūkieta okupacija yra priežastimi tokio vilniečių sveikatos sumenkėjimo.

DIDIEJI LIETUVOS MIESTAI

(LKFSB) Lietuvos sostinė-Vilnius-tureėjo 210.000 gyventojų, laikinoji sostinė Kaunas-apie 130.000, Klaipėda-8.000; Šiauliai-30.000; Panevėžys-25.000. Vidutinis gyventojų tirštumas — 118 kvadr. mylio.

"Lietuvių Žinios"

"Lithuanian News"

Weekly Publication
Lietuvių R. K. Literatūros Dr. Ja
The Lithuanian R. C. Literary Society
Subscription Rates
In U. S. A., one year \$1.00
In U. S. A., six months \$0.50
Other Countries one year \$2.50
Other Countries six months \$1.50

Kraujo antspaudas Lietuvos laisvės raštui

Sūviais sužeistas į galvą žiemą slapstosi lauke. — "Su dalgiais kapokit vokiečius." — Per fronto-linijas į savanorių pulkus. — Be grabo užkastas, bolševikų sušaudytas kunigas. — Šiurpi lietuvio partizano nuotykių.

Laisvės žodis

Lietuvos Taryba... skelbia atstatanti nepriklausomą, demokratiniais pamatais sutvarkytą, Lietuvos valstybę, su sotine Viniumi ir tą valstybę atskiranti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis, — šitaip skambėjo svarbiausieji laisvės žodžiai 1918 metais 20 Tarybos narių pasirašytoje deklaracijoje. Tai buvo lietuvių tautos galingos viltys ir nepalaužiami siekimai, bet dar pati laisvė, nes Lietuvoje tebesiautė okupantai vokiečiai. Jie net neleidė topareikimo paskelbti: vokiškos cenzūros įsakymu buvo konfiskuotas ir tas laikraščio numeris, kuriame ši laisvės deklaracija kraštui norėta paskelbti. Berlyno vyriausybė atsisakė pripažinti Lietuvos valstybę. Išsisiūbavus revoliucijai Vokietijoje ir pakrikusiai jų kariuomenei ėmus trauktis iš Lietuvos pradėjo į mūsų tėvų žemes veržtis bolševikai, bermontininkai, lenkai. Ir reikėjo daug kraujo išlieti, daug gyvybės aukų sudėti, kol deklaracijoje paskelbti laisvės žodžiai liko miela tikrovė. Kad pajustumė tą didį mūsų kovotojų pasišventimą, prisiminkime keletą atsitikimų.

Lietuvoje kova su vokiečių žandarais. Dar 1916 metais, kaip tik Lietuvoje įsistiprino okupacinė vokiečių valdžia, jų žandarai saivaliavo kiek tik jiems patiko. Už menką nepaklausymą gaudydavo Lietuvos vyrus, kartais juos pririšdavo prie balno kilpų, kartais prie arklio uodegų ir aiti lėkdavo kiek arklis iššoka, daužydami, trunkydami nekaltus žmones. Užvirė kraujas daugelio valstiečių krūtinėje. Taip vienas jų — Jonas Stanelis su keleta draugų pradėjo karštai rengti sukilimą prieš vokiečius. 1916 m. l. 19 d. vokiečių žandarai pradėjo plėšikauti Geiteriškių sūviuose, Karklinių valsčiuje. Stanelio vadovaujamas būrys pasirijo juos gerai panokytį. Stanelis pirmas šoto su brauningu rankoje, rudėjo du vokiečius, bet... pritrūko šovinių. Jį apspito žandarai ir dviem sūviais markiai sužeidė galvą. Išmetę jį į vežimą žandarai režėsi į Vilkaviškį. Sužeistas rarsuolis sukaupė paskutinės pajėgas ir mišką privarė žaibus nūrė į krūmus, kur jo žandarai niekaip nebesuradė. Žandarai paskelbė: kas pristatys Stanelį gyvą ar negyvą — 1.000 markių, o jei kas jį priglaus į savo namus, bus namai sudeginti, o gyventojai sušaudyti. Sužeistas Stanelis uždėjo pas draugus, bet ir tie baimės pagauti prašydavo greičiau juos apeisti. Ir taip žiemos šaltyje, sunkiai sužeistas, be gydytojo pagalbos Stanelis slankiojo pamiškė-

mis, panamiais. 1917 m. jį vėl užklupo žandarai. Stanelis ėmė atsisąudyti, du sužeidė ir jie pabėgo. Pradėjus organizuoti Lietuvos kariuomenei, Stanelis stėjo savanoriu. Pateko į bolševikų frontą. Čia jis pirmasai verždavosi į kautybes ir 1919 m. bal. 7-8 d. naktį žuvo nuo bolševiko kulpkos. Mirė, kad kiti laisvėje gyventų.

"Sudalgiais kapokit, su vandeniū plikykite bermontininkus"

Iš šiaurės į Lietuvą ėmė veržtis plėšikaujančios rusų-vokiečių gaujos, vadinamos kolčakininkų, bermontininkų vardu, verkė nuo jų lietuvaitės, de javo nuskrastiai žmonės. 1919 m. rudenį Lietuvos šiaurės Apšauso Štabas išleido atsisaukimą: — Petys gi į petį, na, vyras, kas gali. Tik stokim įkova už mylimą šalį. Prikelkime Lietuvą mūsų. — Vyras! Atėjo valanda, kada mesvėl privalome paimiti rankon ginklą ir eiti valtyti mūsų kraštą nuo plėšikų, kolčakininkų gaujų susukusių sau lizdą mūsų krašte. Vardan savo krašto laisvės ir geroves, mes privalome žūt savo laimėjimus aapsaugoti nuo pražuvimo... Vyras! prie ginklo! Laikas atėjo! Nelaukime, kad kas nors ateitų mus išvaduoti ir apginti. Mes patys tai privalome daryti ir padarysime! Mes šio krašto gyventojai jau vieną kartą parodėme savo valią-tai buvo dar šiame pavasaryje, kuomet artojas, pametęs arklą, ėjo bolševikų mušti ir ant savo pečių pakėlė kovą pačiame fronte prieš šimtą kartų gausingesnį priešą. Viena kartą laimėję, laimėsime ir toliau... Vyras! atsiliepė. Pulkais plaukė į kovą lauką, bet daug kur trūko ginklų ir jėgų. Kokios sunkios buvo sąlygos, galima spręsti iš to atsitikimo: kai Pasvalio komendantas prašė pagalbos iš Šėduvos grupės viršininko pulk. Glovackio, tasai jiems atsakė: — Pagalbos nelaukit. Lietuviai neklausia, kiek priešų bet kur jie. Malonėkit sukelti vietinius gyventojus su dalgiais, kirviais ir moteris su karštu vandeniu užpakalyje vokiečių. Patys žinodami mažiausius takelius, pereikit į puolimą, pasinaudodę ginklais ir kulkosvaidžiais, kurie patys eina į jų sąrankas."

Jaunučio lietuvių karininko mirtis kautynėse. Ypač daug aukų pareikalavo kovos su bolševikais. Jaunutis Jonas Nastopka, paveiktas baisių žiaurumų iš pusės okupantų bolševikų, metė mokytojo darbą ir stėjo į Biržų miliciją. Matydamas kad tikrasai krašto išvadotojas — Lietuvos kariuomenė, viską metęs iš-

keliauja savanoriu. Bevažiudami su būreliu ištikimųjų, jie Panevėžį randa bolševikų sargybas, toliau vykta nebegalėdami grįžta į Biržus ir pradeda slapta agitaciją prieš užgrobikų valdžią. Vietinis revoliucinis komitetas pradeda veikti prieš juos. Nastopka vėl viską palikęs slapta iškeliuina į Lietuvos armiją, bet pakeliui sugauna bolševikai ir uždaro į Panevėžio kalėjimą. Dvi savaites buvo už galežinių frontą. Laimėjęvyko sukilimas prieš bolševikų vadovus ir sukilėliai jį iš kalėjimo paleido. Dabar Nastopka laimingai pereina frontą, su nepalaužiamą narsa veja priešus į iš Lietuvos žemių. Bevaduojant Jariškių kaimą, karininkas Jonas Nastopka karžiškiškai žuvo nuo priešų kulkos.

Taip mirė savanorių globėjas

Kai Lietuvos kaimų bernėliai pakrūmėmis ir šlaitais traukė į savanorių būrius, kad galėtų vaduoti kraštą nuo plėšikaujančių priešų gaujų, tiems savanoriams daug pagelbėjo Aknystos klebonas kun. Jonas Budrys. Bolševikai apie tai pajuto ir 1919 m. sausio 27 d. jį suėmė uždare kalėjimā ir nuteisė mirti. Dar prieš suimant geri žmonės jam patarė bėgti, bet jis atsisakė, kalbedamas — ar aš galiu palikti tikinčiuosius vienus be dvasios vado? Mirties belaukdamas kun. Jonas dar visą mėnesį išsėdėjo Jakobšilės kalėjime. Toje pat mirtininko kameroje sėdėjo ir vienas liuteronas, taip gi pasmerkto mirti. Kun. Budrys savo švelnia siela taip jį paveikė, kad tas liko kataliku ir mirsiantysis kunigas dar išklaušė išpažinties mirtin pasmerkto žono kameros draugo. Nei žmonių prašymai pasigailėti, nei giminių deginančios ašaros, nei tikinčiųjų alpstančios širdys bolševikų nesu-minkštino. Saulei tekant vasario 26 d. bolševikai kun. Joną išsivedė iš kalėjimo. Draugai kaliniai balsu veršė kai į šaukė paleisti. Bolševikai išsivedė, kulkos nutildė karštą kunigo širdį, o jo kruviną kūną be grabo užkasė žemėse, kur jis išbuvo iki rudens, kada jį pergabeno į Rokiškį. 1938 m. ant jo kapo išdygo didelis gražus kryžius su žodžiais, kuriuos parinko Tumas-Vaižgantas: — Pirmas atspėjęs Lietuvos laisvę, Pirmas pasakęs ginkime šalį — ir kritęs bolševikų auka: buvo jų sušaudytas 1919. II. 27. Lietuva ilgai minės gerąjį savo sūnų."

Šiurpi vieno partizano istorija

Justinas Vareikis tik 18 metų turėdamas jau gabenc knygas iš Prūsų. Kartą jisai ant Jonavos kelto nuginklavo per daug smarkaujant, kazokai ir jo kardą įmetė į Nerį. Klatingai lenkam: puolant Lietuvą Vareikis ypatingai daug pasidaravo įvairių priešų šnipų karininkų ir kareivių jisai suėmė apie 150. Kartą jisai pateko į lenkų rankas, kurie jį taip sumušė, kad 4 dienas gulėję

be sąmonės. Jo drąsumą liudija keletas atsitikimų: kartą Santakų dvare suėmė priešų karininką įsikišęs ranką į kišenių-neturėjo jokio ginklo. Kartą 2 kareivių šnipu varėsi su neveikiančiu šautuvu, dalgi prie šono prisirišęs. Piešai rengėsi jį nužudyti, tai jis net į turgu važiuodamas, net mėsą veždamas vis tudėdavo šautuva ir granatų. Net ir savieji jam priekaištaudavo: kaimynai pyko, kad gali kaimą sudeginti. Vareikis viskam buvo pasiruošęs: sode turėjo išsikąsę apkašą, kur apsiginklavęs ir nakvodavo. Lenkai mėgino kelis kartus jį apsupti. Kartą pastatė iš abiejų pusių kulkosvaidžius, bet ir šiuo kartu jisai gyvas išliko. Daugėjant pavojams jisai eidavo nakvoti ant Neries tilto, kur buvo lietuvių sargybos. Žvalgydavo priešų pusėje persirengęs kareiviu. Kartą lietuviškas pasiskundė, kad jas skriaudžias lenkų igulos adjutantas. Vareikis persirengė elgeta, prisidėjo medinę koją ir nuvyko "to niekšo pamokyti." Laimė kaltininko, kad jo nerado. Vareikis su savo būriu apsaugojo, kad lenkai nesuaprogdintų Jonavos tilto. Pagerbdami jo narsą Amerikos lietuviai jam dovanavo 700 dolerių, kuriuos įteikė pats Šaulių Sąjungos kūrėjas VI. Putvis.

Lietuvos kareivių priesaika

— Prisimindami tuos drąsių lietuvių žygius, mes dar daugiau užsidegame noru prisidėti prie Amerikos ir demokratijų laimėjimo, kurios yra mūsų viltis laukiant Lietuvos atstatymo. Mus uždega ne tik žuvusiųjų narsa, bet ir pirmoji Lietuvos karių priesaika, kurią Nepriklausomybės sukakties proga čia ir prisimename: — Aš prisiekiu Aukščiausiam Viešpačiui Dievui teisingai tarnauti Lietuvos kariuomenėje... Prisiekiu nesigailėdamas sveikatos nei gyvasties ligi paskutiniam kraujo lašui ginti Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, o taip pat mūsų žmones ir visą mūsų žemę nuo kokių nors užsienių ar vidaus priešų užpuolimo ir nuo visų tų, kurie mūsų krašte kels riaušį, ardyt žmonių darbą, ir ramumą ar kitaip kaip skriaus žmones... Kad šią priesaiką darau tikra širdimi ir gryna sąžine, iškeliu ranką prie Viespaties Dievo."

Latvijos Ministeris apie Lietuvą.

(LKFSB) Dr. A. Bilmanis, Latvijos Ministeris Vašingtone, parašė knygą apie Latviją ir jos kaimynus (Latvia and her Baltic Neighbors). Toje ministeris Dr. Bilmanis idomiausiai pasakoja katalikų lenkų rankas, kurie jį taip sumušė, kad 4 dienas gulėję

nyčia turi didelės auklėjančios reikšmės ir kad ji turi didelį vaidmenį auklėjant lietuvių tautinį charakterį. "Nors lietuviai, — rašo Bilmanis, — buvo vieni iš paskutiniųjų Europoje priėmusių krikščionybę (1387 m.), tačiau jie yra vieni iš brangiausių Bažnyčios sūnų dėl savo didelio religinio diontumo. Beveik kiekvienos lietuvių motinos svajonė yra pamatyti savo sūnų kunigu." Toliau ministeris prisimena, kad kunigai nekartą buvo pakviesti į Lietuvos vyriausybę ir tas įnešė teigiamo pastovumo valstybės darbuose. Buvo pabrėžta pagalba šeimai ir privačiai miosavybei. "Lietuvos kunigai veikliai dalyvavo ūkiniam ir viešajame krašto gyvenime. Jie padėjo plėstis kooperatyvams, daryti pažangą žemės ūkyje, jie steigė knygynus ir mokyklas. Jie prisidėjo prie gražios lietuvių kalbos atgavinimo sakydami lietuviškai pamokslus ir ugdydami lietuvišką-katalikišką spaudą bei literatūrą. Tą sekė bendras pagyvėjimas meno, liudies meno. Kiekvienas žino apie tuos puikius lietuviškus medžio kryžius prie kryžkelių, jie meistriškai išdrožinėti. Turtingas baroko stiliaus žanas vyrauja Lietuvos, kaip ir Latvijos bažnyčiose. 1940 m. birželio mėn. Lietuvoje buvo 2 katalikų arkivyskupijos, 4 vyskupijos, 890 parapijų, 940 bažnyčių, 2 arkivyskupai, 10 vyskupų, 1970 kunigų, 4 seminarai ir dideli skaičiai katalikų kultūrinių ir labdarinių organizacijų, gerai išvystyta katalikų spauda, katalikų knygų leidimo draugijos, vienuolynai ir kitos religinės įstaigos."

Religija, — rašo toliau min. Bilmanis, — yra didelė moralinė (dorovinė) jėga, kuri išsaugo brangiausią turta, kokį tik tauta turi: sielos skaisumą. Drauge su kitais puikiais charakterio bruožais, ta anksčiau minėtoji vakarų kultūros žymė yra viena iš svarbesniųjų lietuvių tautoje. Lietuviai tai kaimiečių tauta, kuri turi tą didelę moralinę jėgą. Tas yra moderniška riterių (vyčių) dvasia Lietuvoje, tai moderniškasis dvasios kilmingumas. Šventasis Raštas ir katalikų Bažnyčia padaro lietuvių tautą stiprią moraliniu ir tautiniu atžvilgiu. Teisingai prez. Rooseveltas yra pasakęs: "Religija yra demokratijos ir tarptautinio pasitikėjimo šaltinis."

Toliau min. Bilmanis nu-pasakoja, kad lietuvių tauta net ir tuo laikotarpiu, kai daugelis jos inteligentų buvo ją apleidę, rado sau vadovus iš pačios liaudies kilusioje dvasiškioje. Bilmanis prisimena ir savo susitikimą su Basanavičiumi. Tasai lietuvių tautos atgimimo pranašas mieliai parodė savo ilgus metų darbo vaisius — iš Vilnijos bažnyčių archyvų surinktas žinias apie vietinius lietuvius. Jis turėjo ilgus sąrašus lietuvių šeimų rasų bažnyčių knygose. "Basanavičius žinojo, kur ieškoti savo tautos žmonių" pridėjo min. Dr. Bilmanis.

Gelbėjime Žustancią Lietuvą.

Karas aiškiai ritasi prie savo tragingos pabaigos. Tie kurie sukėlė šį karą, jau aiškiai mato, kad jo laimėti nebegali. Lietuvai taip — pat bus lemta išsivaduoti iš nacių priespaudos bei vergijos. Bet su išsivadavimu iš naciškojo okupanto nagų, Lietuvos bėdos dar nepasibaigia. Iš rytų šalies gali įsiveržti į Lietuvą raudonoji armija, kurios politiškieji vadai jau išanksto grasima Lietuvos valstybės sunaikinimu ir jos galutinai prijungimu prie Rusijos.

Akyvaizdoje raudonosios armijos laimėjimų karo frontuose ir Sovietijos vadų užsimojimų vėl okupuoti Lietuvą, laisvieji lietuvių tautos žmonės turės pradėti žutbutinę kovą už savo gimtojo krašto laisvę. Aiškiai matome, kad Lietuvos Respublikos Jubiliejiniai metai bus mūsų didžiausios veiklos ir sunkiųjų kovų metai. Iki šiol mes turime tik pačią užuomazgą organizacijos, kuri turės vadovauti tai didžiajai Lietuvos išlaisvinimo kovai. Turime dviejų Tarybų: Amerikos Lietuvių ir Lietuvos Piliečių arba Lietuvių Tautinės Tarybos, centrus, bet neturime dar organizuotų tų Tarybų skyrių kolonijose. Kad Amerikos Lietuvių Taryba galėtų sėkmingai atlikti savo didįjį uždavinį, ji kuogreičiausiai visą šalį turi nseti savo skyriais. Kiekvienoje didesnėje ar mažesnėje lietuvių kolonijoje turėtų veikti Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius, kuris darbuotųsi dėl Amerikos kare pergalės ir Lietuvos laisvės bei Nepriklausomybės atsteigimo. Kad pagreitinti t vietinių tarybų organizavimo darbą, dabar veikiantieji kolonijose Lietuvos Nepriklausomybės Jubiliejui ruošti komitetai turėtų virsti permanentiniais (nuolatiniais) lietuvių veikimo centrais kolonijose. Amerikos Lietuvių Tarybos prezidentas nedelsdamas turėtų įsteigti pastovią savo raštine, iš kurios būtų duodami nurodymai ir planai dėl gyvensnio lietuvių veikimo kolonijose. Tarybos nariai ir gal būt specialūs organizatoriai turėtų nuolat važinėti po kolonijas, kol veikimas vietose bus pilnai įjudintas ir galutinai sutvarkytas vietinių lietuvių tarybų darbas. Be geros centralizuotos ir vieningos lietuvių organizacijos Amerikoje neįmanoma vesti sėkmingą Lietuvos išlaisvinimo kovą, su tokiais stipriais priešais, kokiais yra vokiškasis nacizmas ir rusiškas bolševizmas. Kad ir geriausiai susiroganizavus ir tai dar bus labai sunki kova dėl Lietuvos išlaisvinimo Tam sunkiam Lietuvos gelbėjimo darbui turime sutelkti geriausias ir energiškausias savo tautos jėgas ir negailėti lėšų gerai sutvarkytai propagandai.

Skubiai Reikalingas Žurnalas Anglų Kalboje

Taigi be sukurimo geros kovos organizacijos, mes turime susirupinti išleidimu gero propagandinio, anglų kalba, žurnalo, kuriame būtų išsamiai atremiama Sovietų propaganda ir sumaniai ginama Lietuvos Respublika. Čia numatytiems darbams atlikti bus reikalingos STAMBIOS lėšos, kurių iš niekur kitur negausime, kaip tik turėsime patys sudėti. Lietuvos laisvės kovai finansuoti šioms metams turėtų pakakti \$30,000.00; \$15,000.00 už stipriam organizacijos centrai, su 5-7 darbininkais išlaikyti, \$10,000.00 geram žurnalui, anglų kalba, leisti ir \$5,000.00 kelionėms į užsienius ir po plačią Ameriką apmokėti. Kad sukelti \$30,000.00 reikėtų rasti tarp Amerikos lietuvių bent 5000 asmenų ir organizacijų, kurie kovai dėl Lietuvos laisvės, sutiktų aukoti kas met bent \$5.00 trukstamus \$5,000.00 galėtų surinkti iš turtingesnių Amerikos lietuvių, kurie paaukotų bent po \$50.00 metų ir būtų laikomi tos Lietuvos gelbėjimo organizacijos garbės rėmėjais.

Nejaugi tokioje svarbioje Lietuvai valandoje nerisime 5 ar 6-šių tukstancijų Amerikoje lietuvių, kurie aukodami penkinę į metus sutiktų prisidėti prie Lietuvos vadavimo darbo finansavimo. Keliame tą klausymą viešumom ir prašome geros valios lietuvių, dėl šio mūsų projekto, pareikšti savo pastabas bei nuomonę. Atsiųstos tuo klausymu mūsų skaitytojų nuomonės patalpinsime sekančiuose laikraščio numeriuose. Kadangi keliami klausimai šiuo tarpu yra pirmieji svarbūs, tai maloniai prašome kitų laikraščių ir šiaip lietuvių veikėjų tais klausimais pasisakyti.

SOU
Kaz
pijos
J
šiu pėti
sueina
pp pirm
o ir apy
nos laik
nosios
ant Str
kur c
ade.
zias
omas
serų P
nas, El
šį pėt.
0 a. m
Mišic
gėjus
šius pr
cio. Va
jrykį n
ero sve
to pri
eiti p
me pa
gyvi l
gėjai,
s įvyk
nkieta
uma, j
oro ir v
Gailės
avyzu
Mot
Vasariu
niero s
ngą ko
liko \$:
loga
mas pi
daryti
riam v
giausi
"SA
P
SA
APSAL
FI
P.

PITTSBURGHO ŽINIŲ

SOUTH SIDE.

Kazimiero Parapijos Auksinis Jubiliejus

Ši pėnyčia, Vasario 19 dieną lygiai 50 metų, pirmą kartą, Pittsburghe ir apylinkėse lietuviams, laikomas Šv. Mišios Katedros Sklepe, ant Street and Fifth Ave., kur dabar stovi Union Gade. Tas Mišias laikė žia Gerbiamas kun. Tomas Lopato, dabartinis Pasijoniščių Kapėnas, Elmhurst, Pa. Tai pėnyčioje minėsimė Mišiomis už mirusių gėjus ir bet kuo prisidėjus prie to istoriško įvyki minėsimė Šv. Kazimiero svetainėje laike bankiete dalyvanus gyvi kai kurie parapijos gėjai, kurie ir papasakos įvyki 50 metų atgal. Papietą papuoš graži proma, įvairūs kalbėtojai, oro ir visų dalyvių dainės. Gailėsis, kas nedalyvaus.

Įspūdinga Veikla

Motinų Kliuba

Vasario 11 dieną, Šv. Kazimiero Mokyklos Motinų pas surengė labai pasekėngą kortų vakarą. Pelėliko \$140 — nor buvo laėblogas oras, vistiek daugėmas pribuvo ir pagelbėjo daryti vakarą pelninga. Šiam visom motinoms širėngiausia ačių už prisidė-

jimą su dovanomis ir tikieėt platinimu — Ponioms V. hapas, M. Ganser ir V. Shirey už surinkimo dovanu iš kautuvių ir namų; o sekanėioms už darbą kortų vakare: Mrs. A. Marčulaitis, Mrs. A. Palmer, Mrs. H. Antanaitis, Mrs. D. Norris, Mrs. E. Kvederis, Mrs. A. Miller, Mrs. H. Valenta, Mrs. M. Moceika, Mrs. H. Flaherty, Mrs. A. Sickle, Mrs. A. Puzas, Mrs. M. Kvederis, Mrs. P. Yakštis, Mrs. A. Keefe, Mrs. M. Wozniak, Mrs. V. Chapas, Mrs. M. Ganser.

Specialine susirinkime, Motinų Kliubo sušauktame, pirmadienio vakare, atskaitai sudaryti, buvo nutarta paaukoti \$60 atnaujinimui Ketvirtos Stacijos, kuri prīmena Marijos atsisveikinīma su Jėzumi. Tai stacija reikšminga šiais laikais, kada kareivių motinos turi atsisiskirdamos su savo sūnumis imti Marijos pavyzdį.

Kas Darosi Mokyloje

Mokiniai Šv. Kazimiero Mokyklos stoji į vaju parėdavėdami ir sau pirkdami Pašto Ženkliulus bei Amerikos Bonų, nupirkinui nors vieno reikalngo Karui dalyko.

Gelbėkite mūsų mokyklai asiekti savo tiksli pirkdami ar išmainydami pašto knygeles ant Bonų čionai.

AVIETĖNAITĖS LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

(LKFSB) Čikagoje gautas per Raudonąjį Kryžių iš Lietuvos siųstasis p. M. Avietėnaitės laiškas, kuriame ji praneša, kad į Sibirą išvežėta jos sesuo Gustainienė. Pažymėtina, kad jos laiškas iš Lietuvos ėjo beveik ištisus metus.

Įspūdingos Lietuvos Nepriklausomybės Sidabrinio Jubiliejaus Iškilmės Pittsburghe

Pereitą sekmadienį, Lietuvių Piliiečių Svetainėje Pittsburghe buvo surengtas labai iškilmingas Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 25 metų sukakties paminėjimas. Nors oras pasitaike nepaprastai blogas, bet publikos prisirinko pilna Lietuvių Piliiečių Svetainė. K. Bazio vadovaujamas orkestras grieždamas maršus linksmino publiką ir kėlė jausmus. Svetainė buvo gražiai apšviesta spalvotomis lempomis ir išdekoruota gėlėmis ir vėliavomis, o virš scenos, jubiliejinis, sidabro raidžių, užrašas: "25 METAI LIETUVOS RESPUBLIKAI."

Svečiams skirtos vietos salėje visos užimtos. Atvyko gausinga uniformose Raudonojo Kryžiaus delegacija, kurią publika pagerbė atsisistojimu. Garbės svečių tarpe buvo Jungtinių Valstijų kongresmanai, miesto ir apskričio aukštieji valdininkai, Lenkijos, Čekoslovakijos ir Jugoslavijos generaliniai konsulai, visų Pittsburgho miesto ir apylinkių parapijų klebonai ir svarbiųjų Pittsburgho lietuvių organizacijų vadai. Iškilmių programa dėl blogo oro buvo pradėta kiek pavėluotai. Atidarymo žodį tarė bendrojo iškilmių komiteto pirm. J. B. Tamkevičius ir pakvietė Povilą Dargį vadovauti programui.

Programos vedėjas lietuviškai ir angliškai trumpai nupasakojo šių iškilmių reikšmę ir pakvietė Šv. Kazimiero parapijos kleboną kun. Kazėną atlikti invokaciją. Po tikrai gražios ir iškilmingos invokacijos, Maironio choras, vadovaujamas muz. K. Bazio įspūdingai sugiedojo Amerikos ir Lietuvos Himnus ir keletą lietuviškų dainelių. Lietuvos ir jų žmonių skaudus likimas matyt taip jaudino, susirinkusią publiką, kad daugelis, kun. M. Kazėnui tariant jautrius maldos žodžius ir chorui giedant Himnus, nesulaikė nuo ašarų. Baigus chorui dainuoti, keletą gražių lietuviškų šokių pašoko Šv. Kazimiero aukštesnės mokyklos mokinės, apsirengusios tautiniais lietuviškais rūbais.

Po to sekė gana ilga kalbė programa. Kalbėjo U. S. A. Kongreso atstovas, apskričio ir miesto aukštieji valdininkai, teisėjai ir aukščiau minėtų trijų valstybių konsulai, kurių kalbas ištiesai paduosime sekančiame "L. Ž." numeryje Lietuviškai kalbėjo: Mrs. Pivaronienė, "L. Ž." red. S. Gabaliauskas ir "Lietuvių Tautinės Tarybos" Gener. Sekretorius prof. K. Pakštas. Visi kalbėtojai savo jausmingose kalbose išreiškė viltį, kad Lietuva remiama Amerikos ir kitų jai draugingų valstybių tikrai susilauks laisvės ir vėl galės tvarkyti savo gy-

venimą kaip jai patinka. Protarpyje kalbų buvo padaryta rinkliava ir surinkta \$250.00 aukų, kurios buvo nusiųstos Amerikos Lietuvių Tarybai, kuri dabar vadovauja Lietuvos gelbėjimo darbiui. Pasibaigus kalboms vienbalsiai buvo priimtos dvi rezolucijos: angliškai perskaitė kun. E. Vasiliauskas ir lietuviškai S. Gabaliauskas. Iškilmės buvo baigtos malda, kurią sukalbėjo Šv. Antano parapijos klebonas kun. A. Jurgutis iš Bridgeville, Pa.

Žmonės skirstėsi labai patenkinti tokiu gražiu ir nepaprastai įspūdingu paminėjimu. Iškilmių nuotaika bandė sudrumsti vienas komunistas atsinešęs platinti komunistinių proklamacijų, kuriose visap šmeižiami tie žmonės, kurie nori Laisvos ir Nepriklausomos Lietuvos. Buvę svetainėje lietuviai policininkai uždraudė tam komunistui daryti jomarką svetimame susirinkime, bet kada jis nepaklausė uždraudimo ir bandė platinti savo proklamacijas, tai policininkai jį nusigabeno turbut į policijos stotį truputį atvėsti. Tikrai gėdos neturi tie Rusijos bernai lysti į svetimą susirinkimą ir lietuviams patriotams, tokioje brangioje dienoje, brukti savo šlamštus.

DALYVIS

HOMESTEAD. PA.

SVARBUS PASITARIMAS GRĖBLIUNO NAMUOSE

Tuojaus po iškilmingo Lietuvos Jubiliejaus iškilmių minėjimo, pereitą sekmadienio vakarą, susirinko Homesteade mūsų kolonijos žymaus veikėjo Jono Grebliuno namuose, beveik visi iškilmių komiteto nariai ir šiaip žymesni Pittsburgho lietuvių kolonijos veikėjai, kad pasitarti svarbiais Lietuvos gelbėjimo reikalais ir išgirsti išsamų prof. K. Pakšto pranešimą apie Tarybų veikimą. Svetingi ir malonus šeimyninkai p. p. Grėbliunai pirmiausia pakvietė svečius pasistiprinti. Po gardžios lietuviškos vakarienės "L. Ž." red. ir Lietuvių Tautinės Tarybos narys S. Gabaliauskas susirinkusiųjų vardu padėkojo šeimynininkams už vaišes ir pakvietė prof. K. Pakštą padaryti pranešimą. Prof. K. Pakštas savo ilgoje ir labai įdomioje kalboje paržvelgė dabartinės Lietuvos Respublikos Pittsburgho lietuvių veikė-

jų sutartinu darbu ruošiant šias iškilmes. Pittsburghas gali buti vienybės pavyzdžiu kitoms susiskaldžiusioms kolonijoms.

Invokacija Atidarrant Lietuvos Nepriklausomybės 25 m. Sukakties Paminėjimą

Pittsburghe, Vasario 14 d. 1943 m.

Galingas Dieve, Dangaus ir žemės Viešpatie, Kuris anuomet pasigailėjai, nuodėmėje ir keršto ugnyje paskendusios žmonijos ir jai gelbėti atsiuntei ant žemės Vienatini Savo Sunų, dabar taipgi pasigalėk žmonių giminės ir sustabdyk tą didįjį kraujo praliejimą ir apsaugak mūsų artimuosius karu lauke nuo sunkių sužeidimų ir perankstyvos mirties.

Mūsų gi lietuvių tautai, kuri nuo daugelio metų garbina Šventąjį Tavo Vardą, sugražink laisvę ir Nepri-

ŽINANTIS PITTSBURGHE IR APYLINKĖSE APSIDAIRIUS.

Atvykęs į Pittsburgho lietuvių kolonijos rengiamas Lietuvos Nepriklausomybės iškilmes, Lietuvių Tautinės Tarybos generalinis sekretorius Prof. K. Pakštas, aplankė mūsų redakciją ir gerėjosi naujos lietuviškos įstaigos atsiradimu Pittsburghe. Po apsilankymo "L. Ž." redakcijoje prof. K. Pakštas, drauge su red. S. Gabaliausku, aplankė parapijų klebonus ir Tėvus Pranciškonus ir šeštadienio vakare turėjo pasitarimus Wm. Penn Hotel su kaikiurių svetimų valstybių diplomatiniais pareigūnais ir Amerikos valdžios žmonėmis. Sekmadienio vakarą, susirinko Homesteade mūsų kolonijos žymaus veikėjo Jono Grebliuno namuose, beveik visi iškilmių komiteto nariai ir šiaip žymesni Pittsburgho lietuvių kolonijos veikėjai, kad pasitarti svarbiais Lietuvos gelbėjimo reikalais ir išgirsti išsamų prof. K. Pakšto pranešimą apie Tarybų veikimą. Svetingi ir malonus šeimyninkai p. p. Grėbliunai pirmiausia pakvietė svečius pasistiprinti. Po gardžios lietuviškos vakarienės "L. Ž." red. ir Lietuvių Tautinės Tarybos narys S. Gabaliauskas susirinkusiųjų vardu padėkojo šeimynininkams už vaišes ir pakvietė prof. K. Pakštą padaryti pranešimą. Prof. K. Pakštas savo ilgoje ir labai įdomioje kalboje paržvelgė dabartinės Lietuvos Respublikos Pittsburgho lietuvių veikė-

klusomybę, kurią ji prarado dėl priešų klastos.

O Marija Aušros Vartuose ir Stebuklingoji Dievo Motina Šluvoje, atkreip savo maloningą žvilgsnį į mūsų brolius ir seseris Lietuvoje,

kenčiančius svetimųjų priešpauą ir palengvink kančias tukstančių mūsų tautos tremtinių svetimose žemėse.

Šią invokaciją atliko Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. M. Kazenas.

KUN. TIKUIŠIS Į ARMIJĄ, KUN. DR. DEKSNYS-KLEBONU

(LKFSB) Šv. P. M. Nekalto Prasiidėjimo parapijos East St. Louis klebonas kun. Vinc. Tikuišis išvyko į kariuomenę, kapelionu laivyne. Į jo vietą vyskupo kviečiamas sausio 30 dieną nuvyko kun. Dr. Antanas Deksyns. Dabar jo adresas bus: 1506 Bough Ave., East St. Louis, Ill.

LIETUVIŠKA BUČERNĖ IR GROSERNE JOHN'S MEAT MARKET
SAVININKAS JONAS GRĖBLIUNAS
Kasdien šviežus maistas ir pirmos rūšies prekės Greitas ir sąžiningas patarnavimas.
CORNER (KAMPAS) 16 and McCURE AVENUE
TEL. HO. 2589 HOMESTEAD PA.

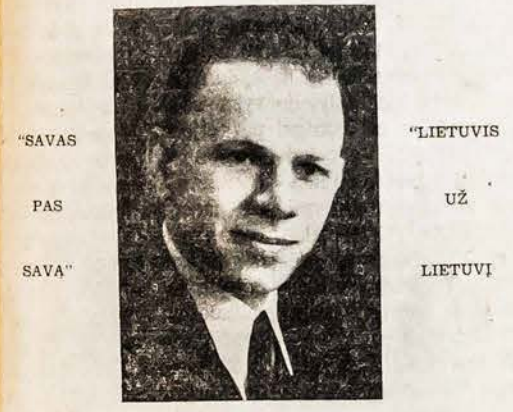
LIETUVIŠKA MAISTO PRODUKTŲ Krautuvė - Groceries and Meats
ADOLFAS PALECKIS, Savinin.
Sąžiningas ir greitas patarnavimas, šviežios pirmos rūšies prekės
Tel. Federal 1087
401 Stadium St. Pittsburgh, Pa., Esplen

LIETUVIŠKA KAVINĖ IR RESTORANAS FIFTH AVENUE CAFE
SAVININKAS JOHN JEZNIS
Skanus gėrimai ir šviežius valgiai. Priimame užsakymus banketams, vestuvėms, sukaktuvėms, vakarienėms, del 350 žmonių iš karto.
FIFTH AVENUE AT FRANKSTOWN
TEL. EM. 9858 PITTSBURGH, PA.

LIETUVIŠKA BUČERNĖ IR GROSERNE STANLEY'S QUALITY MARKET
STANLEY SIMONAVIČIUS, Savin.
Pirmos rūšies prekės, svariai užlaikomos ir daug pigiau kaip kitur
Tel. Hemlock 1328
2100 CARSON ST. PITTSBURGH, PA. S.S.

A.L. WENSLOVAS LIETUVIS GRABORIUS
Laisniuotas Laidotuvių Direktorius. Nauja moderniška kopyčia dykai visiems. Kreipdamiesi į mus turėsite mandagų ir sąžiningą patarnavimą
Tel. Hemlock 0203
2128 CARSON ST. PITTSBURGH, PA.

"RIVERSIDE" LUNCH and GRILL
Savin. Pranciška Vitkauskienė
Kasdien švieži žuvis, geri gėrimai ir skanus valgiai Atsilankykite ir įsitikinsite
3337 W. Carson St. Pittsburgh, Pa., Esplen

APSAUGOKITE SAVO NUOSAVYBĖ MODERNIŠKU FIRE POLISU KURIS APDRAUDŽIA NUO:

1. Fire and Lightning,
2. Wind Storm,
3. Hail,
4. Explosion,
5. Riot and Civil Commotion,
6. Aircraft and Motor Vehicles,

PATARNAUJAME INCOME TAX REIKALE

C.H. Pikel INSURANCE
NOTARY PUBLIC
629-5th St., Pittsburgh, Pa.
Telephone: STerling 3298

A. J. HASER - FUNERAL HOME
Dėmesin Ilgamečiam Graborysteis Bizniui
Rupestingas ir mandagus patarnavimas
Phone: FEderal 1622
512 Chartiers Avenue, McKEES ROCKS, PA.

Lietuvos Sidabrinio Jubiliejaus Iškilnėse, Vasario 14 d., Pittsburghe Priimta Rezoliucija.

Pittsburgho Miesto ir Apylinkių Lietuviai susirinkę Vasario 14 d., 1943 m. Lietuvių Piliiečių Svetainėje, 1723 Jane Street, South Side Pittsburgh, Pa., minėti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 25 metų sukaktį, nutarė:

- 1. Išreikšti nuoširdžiausią padėką Jungtinių Valstybių Prezidentui Franklin D. Roosevelt ir jo Vyriausybei už rupestingą ir patvarų saugojimą mažųjų tautų, jų tarpe ir musu senosios Tėvynės Lietuvos Valstybinių teisių ir užtikrinimą visokeriopos pagalbos Lietuvos Laisvei ir Nepriklausomybei atsteigti, kurią jai pakartotinai išplėšė, svetimi žemių godus, okupantai;
2. Musu šalies ir visos Žmonijos Laisvės ir jos teisių apsaugos garantijas mes matome Suvienytu Tautų, o ypač Amerikos ginkluotų jėgų, pergaleje, todėl esame pasiryšę visais savo asmens jėgų ir turto ištekliais remti U. S. A. karo pastangas nugalėti priešą, o reikalui esant net gyvybę paaukoti;
3. Atlanto Čarteris, geros valios žmonių aiškinimu, yra tai dokumentas, kuriame aiškiai ir pilnai nusakyti Suvienytų, Tautų, šio karo tikslai. Mes reiškiamo pilną viltį, kad tame garbingame dokumente sužymėti žmonijos tvarkos principai bus pilnumoje pritaikinti ir daugelio mūsų, arba mūsų tėvų, gimtajai šaliai Lietuvai, sudarant jai sąlygas, po nacių nugalėjimo, atsteigti savo laisvę bei Valstybės Nepriklausomybę;
4. Amerikos lietuviai, šios šalies demokratinėje santvarkoje, mato savo asmenišką laimės ir gerovės pagrindą, todėl darbuodamiesi ir Lietuvos Valstybės Nepriklausomybei atsteigti, tvirtai papabrėžia ir pageidauja, kad atgimusioji Lietuvos Valstybė būtų tvarkoma demokratiškai, kurioje: žodžio, spaudos, religijos ir asmens laisvė, būtų netik konstitucijoje įrašyti, bet ir gyvenimo praktikoje vykdomi nuostatai;
5. Kadangi lietuviai, kaip ir kitos didelės bei mažos tautos, gali išlikti gyvi ir išsaugoti savo prigimtas teises, tik gyvendami pilnai laisvu bei Nepriklausomu gyvenimu, į kurį turi teisės kiekvienas kulturingos ir civilizacijos žmonijos žmonijos narys, tai susirinkimas didžiai apgailestauja ir smerkia saujelės lietuviškųjų bolševikų grynai šdaviškią Lietuvos atžvilgiu veiklą siekiančią Lietuvos pavergimą, didesnės kaimyninės Valstybės naudai, kurios imperializmo auka ji jau yra buvusi, šio karo pradžioje.
6. Pagaliau, šis skaitlingas susirinkimas reiškia nuoširdžią užuojautą, dėl jų sunkaus ir kieto likimo, visiems Lietuvos žmonėms, kenčiantiems žiauria nacių cergiją ir gausingiems Lietuvos tremtiniais išsklaidytiems plačiuose Sibiro plotuose.

POVILAS DARGIS, Susirinkimo Pirmininkas

LAWRENCE, MASS., MAYORAS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTIES PROGA PASKELBĖ PROKLAMACIJĄ

Šiame mieste yra įsikūrusi pavyzdinga lietuvių kolonija, kurioje gražiai gyvena visa eilė lietuviškų draugijų kuopų. Lietuviško veikimo centru yra vienas Amerikos lietuvių katalikų vadų kun. M. Jūras, Šv. Pranciškaus lietuvių parapijos klebonas.

Lawrence lietuvių veikimu didžiuojasi netik visos Amerikos lietuviai, bet taip pat ir vetos svetimauciai miesto valdžia. Dėl to, šįmet, minint Lietuvos Nepriklausomybės 25 metų sukaktuves, miesto majoras James P. Meehan paskelbė proklamaciją, kurioje kviečia visus gyventojus tinkamu būdu paminėti Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį. Proklamaciją skamba sekančiai:

WHEREAS, February 16, 1943 marks the 25th anniversary of the Independence of Lithuania; and WHEREAS, the Republic of Lithuania was founded upon those principles of Democracy and Freedom which we have so long cherished in this country; and WHEREAS, the liberties of Lithuania have been crushed under brutal Nazi oppression and lives of its citizens are subject to untold misery and hardship under totalitarian tyranny; and WHEREAS, Americans of Lithuanian descent have made a notable contribution to the development of this country and their loyalty to the United States of America has been a source of great strength in the present struggle against the Axis powers; and WHEREAS, the principles that inspire the forces of Democracy and Freedom in the conflict to overcome the forces of tyranny and oppression require the restoration of free government in those countries where independence has been crushed.

NOW, THEREFORE, I JAMES P. MEEHAN, Mayor of the City of Lawrence, do hereby proclaim Tuesday, February 16, 1943, as Republic of Lithuania Day in Lawrence and call upon the citizens to observe the occasion with appropriate exercises.

JAMES P. MEEHAN, Mayor.

MOTERS BALSAS

Kad ir su plunksna, bet tautinės idėjos balsu, per Amerikos lietuvišką spaudą, nors retkarčiais, bet kalbu nuo pat šio karo pradžios. Vienok lig šiol dar jausmingo atsiliepimo nei pritarimo neteko pastebėti. Tat dabar būdama "Lietuvių Žinių" skaitytoja, tuo pačiu balsu prabylu i Amerikos lietuvius. Gal naujoje dirvoje pasirodys ir naujas vaizdas?

Nuo pat šio karo pradžios mano susirūpinimu ir balso tikslu yra atkreipti Amerikos lietuvių, ypatinai moterų dėmesį teikiamą materialės pagalbos karo nukentėjusiems Lietuvos gyventojams. Kitų tautų gyventojai šioje šalyj tuomi yra gana gyvai susirūpinę ir veikia.

Įkūrimui šioje šalyj fondo, gelbėti Lietuvos gyventojams, atsakomybę galima skirti moterims, dėlei įvairių išskaitlavimų. Pirmiausia pradėti tokį darbą ir pasekmingai tikslą atsiekti prisiektų pašvęsti daug laiko, idėti darbo, energijos ir išlaidų, o tuo visoko kaip — tiktai ir galima laukti iš moterų. Toliau — mūsų jaunesni vyrai visi jau karinėje tarnyboje, (moterų žymiai mažiau), o likusiems prisieta už save ir už pirmuosius atlikti įvairius darbus. Moterų dar randasi daug daugiau turinčių liuso laiko. Nors tiesa, jau yra įrodyta kad didžiojius mūsų tautietės, savo liuosų laiku, yra atlikusios gana daug labdarinčių darbų. Jos jau yra gar-

bingai užsirekordavę Amerikos Raudono Kryžiaus veikloje ir įvairiuose kituose labdarystės darbuose.

Tai kodel Lietuvos karo nuskriaustų ir dar skriaudžiamų gyventojų gelbėjimo klausyme, mes lig šiolei dar neesame susirūpinę? Juk Lietuvoje gyvenančių mūsų tėvų, brolių, sesučių, buvusių kaimynų, draugų ir pagaliau visų ištikimų lietuvių balsai šaukiasi i musmis. Badaujantieji tikisi iš mūsų duonos kasnio, benamių nors laikinos pastogės, baisių ligų kankinami laukia medicālės pagalbos išsielgebėjimui nuo pirmalaikinos mirties, o kaip išsivaizduoti ir suprasti našlaičių ir kitų taip karo nuskriaustų Lietuvos vaikučių padėtis ir ateitis. Jų dabar ne desėtkai ar šimtai, bet tūkstančiai, mums ir suprasti neimamomai baisioje ir vargingoje padėtyj yra. O, juk dabartiniai Lietuvos vaikučiai, tai yra mūsų tautos viltis ir tėvynės ateitis!

Tat brangūs tautiečiai! Nors šiuo, visam pasauliui kritiškai bausiu, karoliu momentu, pamirškime savo asmeniškumus su skirtingais įsitikinimais, atsiliepinkime i čia pareiktus klausimus, o gal mūsų visu bendras balsas palies Amerikos lietuviu jautrius širdis ir paraginys neatsilikti nuo kitų tautų ir visi kartu stoje i darbą, pagelbėsime prikelti žiaurių priešų parbloktą Lietuvą ir atgaivinti nuskriaustą savo tautą!

L. Ž. S.

Lietuvos Respublikos Plotas ir Gyventojai

AR ŽINOTE KOKI PLOTĄ UŽIMA LIETUVA?

(LKFSB) Nepriklausomybės sukakties proga pratinama daugiau dalykų prisiminti apie Lietuvą. Pradėkime nuo jos užimamo ploto: Lietuva drauge su Klaipėdos kraštu apėmė 21.489 kvadr. mylias, taigi — pusė to ploto, ką turi Pensilvanija, arba daugiau kaip pustrėčio karto mažesnė už Illinois.

1939 m. kovo 22d. vokiečiams atplėšus Klaipėdą, Lietuvos teritorija sumažėjo 1.100 kvadr. mylių, bet tų pat metu ji spalių mėn. 10 d. grąžinus Vilnių Lietuva apėmė 22.958 kvadr. mylias. Tačiau pagal 1920 metų liepos 12 d. sutartį su Rusija Lietuvos teritorija būtų 33,937 kvadr. mylių.

KIE LIETUVOJE GYVENTOJŲ?

(LKFSB) Apskaičiuojama, kad 1939 metų pabaigoje Lietuvoje buvo 2,575,363 gyventojai. Su Klaipėdos kraštu vokiečiai nuo Lietuvos atplėšė apie 153,793 gyventojus, bet grąžinant dalį Vilniaus krašto prie Lietuvos prisidėjo apie 457,500 gyventojai. Taip, kad 1939 m. pabaigoje Lietuvoje buvo apie 2,879,070 gyventojai.

Dabar—dešimtys tūkstančių lietuvių išvežta i Sibirą ir dešimtys tūkstančių priverstiniais darbams i Vokietiją. Daugelis bus žuvusių nuo karo, nuo epidemijų. Tačiau tikroji Lietuva, kuri buvo pripažinta Maskvos sutartyje 1926 metais ir Paryžiaus sutartyje 1924m. gegužės 17 d. turėtų gyventojų apie 4,000,000.

LIETUVOS GYVENTOJAI TAUTYBĖMIS IR TIKYBA.

(LFKSB) 74 proc. Lietuvos gyventojų buvo kaimuose ir 23 proc. miestuose. Lietuvių buvo 80.60 proc. žydų 7.15 proc., vokiečių 4.10 proc., lenkų 3.04 proc., rusų 2.34 proc. Tikybonis — katalikų 80 proc., liuterių nepilni 10 proc. (su Klaipėda), Mozės rel. 7 proc., sentikių 3 proc. kitų-nežymios mažumos.

APIE ŽEMĖS REFORMĄ LIETUVOJE.

(LKFSB) Sukakties proga prisimenant nepriklausomos Lietuvos gyvenimą vienu iš svarbesniųjų dalykų nusavais ūkiais. Didžiulė nepriklausomyje Lietuvos pravesta žemės reforma palietė 1,774,099 akurus. Dėka žemės reformos buvo įkurta 45,000 naujų farmų, kuriose įsikūrė sau namus rasdami savam ūkyje pastovų sau darbą ir pragyveni-

mą daugiau kaip 200.000 asmenų skaitant naujakurius su jų šeimomis). Žemės ūkis Lietuvoje darė didelę pažangą. Savo linų eksportu Lietuva pralenkė daugybę kitų valstybių užimdama trečią vietą visame pasaulyje, nežiūrint nedidelio savo ploto ir gyventojų skaičiaus. Pieno ūkis padarė taip didelę pažangą kad jau 1936 m. Lietuvos sviestas buvo laikomas taip aukštos rūšies, jog tik danai įstengė lietuvius pralenkti, o palyginus su visų kitų šalių sviestais, Lietuva gaudavo aukštesnes kainas už savąjį. Kalbant apie žemės reformą, Lietuvoj tenka prisiminti, kad didžiausi nuopelnai šioje srityje tenka kun. M. Krupavičiui, kurs taip labai rūpinosi pakelti Lietuvos vargų žmonių gerovę.

A. A. Angela Skolastika Urbonaitė-Miller

1901 — 1943 D. G. kleb. kun Mykolo J. Urbono vienintelė pasilikusi sesuo Angela Skolastika Urbonaitė, po vyru p-nia Mililienė, gyvenusi Punxsutawney, Pa., nuo širdies atako mirė vasario 6 dieną 7:30 val. ryte.

Gimusi West Virginia valstybėje

Angela Skolastika Urbonaitė gimusi balandžio 5 dieną, 1901 metais, Thomas, West Virginia, kur baigė elementarinę mokyklą.

Kai D. G. kun. M. J. Urbonas po įšventinimo i kunigus tapo paskirtas Šv. Juozapo lietuvių parapijos klebonu Du Bois, Pa., ji 1916 metais apie Velykas kartu su motina atvyko pas savo brolių kunigą, čia ji lankė High School, taip pat padėjo savo motinai šeimyniniuose reikaluose, priklausė prie Lietuvos Vyčių kp. ir parapijos choro.

Šv. Kazimiero Akademijos alumnė

1918 metais, Angela Skolastika Urbonaitė išvažiavo i Šv. Kazimiero Akademiją, Chicago, Ill., siekti aukštesniųjų mokslų. Kleb. kun. M. J. Urbonas rūpinosi padengti už mokslą. Atostogų metu atvažiuodavo pas savo brolių kunigą ir buvo veikli lietuvaite tėvynainė, dirbdama parapijoje ir jaunimo tarpe. Šv. Kazimiero Akademijoje uoliai mokinosi ir buvo įžymiausia akademikė. Ji Akademiją baigė 1922 metų birželio mėnesį su garbingais pažymiais.

Kaip alumnė, ji vėliau visada maloniai prisiminavo Šv. Kazimiero Akademiją ir buvo duosni aukotoja Akademijos reikalams.

Alumnė darbuosi parapijai ir tautai

Baigus Šv. Kazimiero Akademiją, Angela Skolastika sugrįžusi pas brolių kleb. kun. M. J. Urboną, padėjo klebonui parapijiniam darbe, mokindama, vargoninkaudama ir veikdama įvairiose jaunimo draugijose. Ji taip pat daug rašė i lietuvių laikraščius.

Ji buvo patogi, veikli ir gyvybės pilna. Ji buvo įžymiausia darbuotoja tėvynai-

nė Šv. Juozapo parapijos gyvenime. Ji taip pat darbavosi mūsų tėvų žemės gerovei ir duosni aiukojo mūsų tautos kultūrai.

Gyvenime visada lietuvaite tėvynainė

Rugpjūčio 4 dieną, 1925 metais, Angela Skolastika Urbonaitė susituokė su p. Mykolu V. Miller ir apsigyveno Punxsutawney, Pa. Ji vedibyniame gyvenime buvo pavyzdinga, gi tarp kaimynų buvo kilni ir garbinga.

Nors čia gimusi ir ištėkėjusi už kitataučio, bet Angela Skolastika Urbonaitė-Miller pasliko visada lietuvaite-tėvynainė. Kur bus, ji dažnai atvažiuodavo pas savo brolių kleb. kun. Urboną ir visada aukojosi dirbti Šv. Juozapo parapijai ir lietuvių tautos gerovei. Todėl, ji gyvenime turėjo daugybę bičiulių, draugų, prietelių, skaitlingų garbėjų.

Kūnas pašarvotas klebonijoje

Kai pasklido skaudi žinia, kad Angela Skolastika Urbonaitė-Miller netikėtai mirė nuo širdies atako, visi pažįstami, draugai ir gerbėjai nuliūdavo ir reikė giliausią užuojautą nuliūdusiam jos vyrui, bet ypatingiausia visų mylimam jos broliui kleb. kun. M. J. Urbonui.

Kai sekmadienį jos kūnas buvo pergabentas i kleboniją ir pašarvotas, šimtai lankytojų lankėsi nuo ryto iki vakarui atiduoti pasukutinę pagarbą ir kartu meldamiesi už jos skaisčią jos sielą, kurią kad Gerasai Dievas palaimintų amžinuoju atsilisidanguje.

Iškilmingos laidotuvės

Vasario 8 dieną ryte Šv. Juozapo par. bažnyčioje atgiedotos trejos šv. mišios už mirusios klebonos sesers sielą.

Vasario 9 dieną prieš laidotuves būta dvejose giedotos šv. mišios, o priartėjus 10 val. skaitlinga minia žmonių susirinko ties klebonija, iš kur D. G. kleb. kun. Mykolas J. Urbonas su ministrantais ir dvasiškija a.a. Angela Skolastiką atlydėjo i bažnyčią ir kunigai pradėjo giedoti egzektivias, po kurių prasidėjo iškilmingos gedulingos šv. mišios su asista. D. G. kleb. kun. M. J. Urbonas atnašavo iškilmingas šv. mišias, asistuojant kunigui Genomonti kaip diakonu ir kunigui J. Maryland kaip subdiakonu. Ceremonijas buvo turiferis kun. P. Gooder, o prie šalinų altorių šv. mišias atnašavo kleb. kun. Magnus J. Kazėnas ir kun. A. Tamoliūnas.

Pamokslai dviejose kalbose

Po šv. mišių, kun. Juozapas V. Skripkus lietuvių kalboje pasakė griaudingą, bet turiningą ir atmintingą pamokslą, primindamas nuveiktus Urbonų šeimos darbus Bažnyčiai, tautai, ir apibūdindamas kilnias Angelos Skolastikos ypatybes, nuopelningus darbus ir gražias dorybes.

Sekamai sekė kitas turilingas pamokslas anglų kalboje, kurį pasakė kleb. kun. Philip Hermann iš Brandy Camp, Pa.

Po pamokslų, dvasiškai pritariant, prasidėjo giedo-

jimas "Libera." Po paskutinio gedulingo palaiminimo a. a. Angela Skolastika Urbonaitė-Miller nulydėta Šv. Juozapo lietuvių parapijos kapines, kur palaidojo šalia tėvo Adomo Urbono mirusio vasario 4 d. 1907 ir šalia motinos Marijos Urbonienės, mirusios lapkričio 21 d. 1934 m.

Kunigai dalyvavusieji laidotuvėse

Be skaitlingos minios žmonių, dalyvavusių iškilmingose laidotuvėse, iškilmingose gedulingose apeliacijose taip pat dalyvavo ir dvylika sekančių kunigų:

- Kun. Mykolas J. Urbonas
Kun. Magnus J. Kazėnas
Kun. Juoz. V. Skripkus
Kun. A. Tamoliūnas
Kun. W. E. O'Hern
Kun. Geno Monti
Kun. J. J. Cronin
Kun. T. Kolodziej
Kun. F. J. Turner
Kun. J. Maryland
Kun. P. Gooder
Kun. P. Hermann.

Be vietinių Seselių lietuvių vaikų ir kitataučių, laidotuvėse taip pat dalyvavo Motina M. Baptista su S. le M. Paula nuo Dievo užvaizdos kalno, Pittsburgho.

Amžinąjį atsilisidavimą a. a. Angelos Skolastikos sielai, Viešpatie, o amžiną šviesa tegu jai šviečia amžius. Ir skaisči jos sielai tegu ilsisi ramybėje Dievo guje.

Kun. A. Tamoliūnas

Los Angeles, California Seserys Pranciskietes Naujoji Missijoj

Jo Mal. Prelatas J. Macjauškas sutiko atvykusį Seseris Los Angeles Sausio 29 d. ir palydėjo i Naujai įrengtą vienuolyną, puikų ir ruimingą biotykyj rinktinioj apylinkėj kur parapijetės jau laimysu parengta vakariene.

nydamas, kad Seserys vyks sąvaitę ankščiau, parapijonų pagalba, Klebonas buvo surengė bankietą Sausio 24 d. Seseris paremti, kuriame davavo gražus burelis garbinis ir geraširdžių asmenų ir dėdėjo aukų naujos mišios reikalams. Seserys pradės eit savo pareigas paštalaujant, katekizuoja ir vargoninkaujant. Seseris vienuolyno bus gytynas. Čia pat ant vėlyra pora kambarių sieliamis apsigyventi.

Pirmasis Sekmadienis

Kazimiero bažnyčioje Seseris buvo giliai įspudint. Iš vien su choru lietuvių sugiedojo "Pulkim ant lių." Klebonas pasakė reikmingą pamokslą: "Bažnyčia — Labdarystės ir Šlovės Skleidėja." Parapijonų pakviesti po sumos rinkti saliuokėje sutikti ir sveikinti Seserę. Perla Seseris pakalbėjo Klebono paskui jo parapijonus paskino Seserų vyresnioji.

Kas ketvirtadienį lietuvių bažnyčioje būna Šventoji Valanda, su įstatytu Šventu Sakramentu meldžiantis už valaimos ir ramybės sauliu.

Užkokime Laimės

Devintame amžiuje gyventojai garsus pagonis narsus ir garsus vyras, vadinamas: Monte De Cristo. Garsusis pagonis patenka Athenų karnyjan. Ten jis, rado sena mūdrų išminčių, kuris- mo- fimo Monte, kaip tapti tur- tingu ir laimingu. Senelis- smūčius prieš savo mirtį- savo ranka išbraižytus- lanus, kurie nurodo jurose- ala ir prie tos salos, giliai- andenyj, paskandinta ge- žinė dėžė, pilną turtų ir- rangenybių.

Seneliui mirus, stipruolis- j. Skripnikas turtų ir laimės- ausmais, per sunkią kovą,- didelį pasiaukavimą, statėsi- ave į didelius pavojus ir- onin,- abėgo iš kalėjimo. Surado- nurodytą salą per didžiausį- rgera ir pasiaukavimą, 505- kartus nėrėsi po vandeniu- r per daug valandų ieškojo- krynos su turtais. Penkius- žeselių buvo užpultas šrks- rčių, laidų, žuvis, kuri ryja žmones)- dalyvavo- rys sykius kariavo su oc- ista su- opus (devil fish) — išsigel- o Dievo- beje ir surado skrynias. Ne- Pittsburg- psakomai turėjo sunkų- rba pakol išėmė skrynias- atidaes skrynias pamatė- rangenybes ir dedelius tur- o amžiu- us ir sušuko: "Dabar bū- ū laimingas, nes suradau- asaulio tur tus ir brange- ybėje Danybes."

Mes, Krikščionys Katali- kal, tikime į Dangų. Tikime, kad tenai yra tikroji Laimė, nes ten yra gerasis Dievas, kuris užmokės visiems tei- tingai, kurie Jį myli ir ie- šo. Jo Tada, gi kiek uoliau ir- tropiau privaletumėm ie- šoti, rupinties, pasiaukoti, negu tas pagonis-Monte? Viena, siela yra brangesnė

už viso pasaulio turtus, Jė- zus Kristus sako: "Žmogau, ką tau pagelbės, jei ir viso pasaulio turtus surinksi, o savo sielą pražuddysi, vis- kas būs niekai." Todėl im- kime pavyzdį iš to garsaus pagonies Monte, sekime jo pasiaukavimą, drąsumą, rū- pestį ir vargą ir tai pritaik- kime prieš savo dvasiško gyvenimį, o tada kiekvienas tapsime Šventu ir Laimin- gu.

J. V. S.

Vašingtono Ameri- kos Lietuvių Draugija ir Jos Veikla

Sostinės lietuvių draugi- ja didžiojoje susideda iš į- vairiausių sričių valdinin- kų; mergaičių ir vaikinių. Jaunimas suvažiavę Vašing- tonan pastaraisiais metais iš- ivairių Amerikos lietuvių kolonijų. Nedaug tėra tokių, kurie būtų čia iš sena išiku- rę, nors esama ir tokių ir, darę, ateivių iš Lietuvos. Vyriškiu skaičius draugijo- je, karo metu, sumažėjo — jų dalis yra kariuomenėje. Tikimasi, šiu metų pradžio- je pasirodys naujų lietuvių- ku veidų. Aktingesnių drau- gijos narių skaičius svyruo- ja apie 70.

Pereitųjų metų draugijos veikla buvo gana įvairi. Prieš perimant pareigas da- bartinei valdybai suruošta vieša Prof. K. Pakšto paskai- ta apie Lietuvą, George- town Universitet. Dabartinė valdyba suruošė iškilmingą tradicinį Lietuvos Nepriklau- somybės minėjimą pareitais metais. Draugija, kaip kas- met, priglaudė visą Vt. Bieliaus šokių trupę atvy- kusių ir tarptautinį tautinių

šokių Festivalą, tuomi su- teikdama tai trūpei galimy- bės Festivalio ruošėjų kvie- timą. Ta pačia proga, at- skiroj salej, draugijos ini- ciatyva, toji trupė demon- stravo Lietuvos ir kitų tau- tų liaudies šokius draugijos nariams ir jų kviestiams sve- čiams. Trupės narių garbei padaryta susipažinimo po- buvis bei pasilinksminimas draugijos pirmininko, p. J. Vaiciekausko (Walker) namuose.

Draugijos sporto, bowling- sekcija per pereltus metus buvo narių skaitlingai lankoma. Užbaigtuvėms su- ruošta bendra draugijos va- karienė Hamilton viešbučio restorane. Suruošta cilė bingo partijų. Iš draugijos pelno nutarta įsigyti Ameri- kos karo bonų. Studijų ra- telis pradžioj metų kun. Mo- zerio, vėliau kun. Gėdros va- devaujamas, buvo patenki- namai lankomas. Tame ra- telyje būdavo referuojamos ir diskutuojamos aktualios ir nariams nupimos temos.

Padaryta užgavieniū ba- lius, ir vėliau, "swimming party" didžiuliam Shore- ham viešbučio baseine. Va- saros metu padaryta iškiu- (piknykų) už miesto. Padė- kos dieną Draugija delega- vo savo narę, p. Oną Gave- liūtę, dalyvauti United Nations Amerikos karo bonų pardavimo parade tautinia- is rūbais ir su Lietuvos vė- liava, Fredricksburg, Va., kur buvo kviečiama ir, lie- tuvaitė. Pirmininko namuo- se suruošta Nauju Metų su- tikimas.

Lietuvos 25 metų Nepri- klausomybės proga ruošia- masi atatinkamam minėji- mui, kuris įvyko vasario men. 14 d.

Naujai atvykę Vašingto- nan Amerikos lietuviai kvie- čiami būti nariais ir visada yra pageidaujami svečiai. Svarbesnieji draugijos pa- rengimai bei susirinkimai skelbiami vietos angliškoje spaudoje.

Ankstesnis įžymus Drau- gijos pirmininkas, p. A. Šu- valdis, buvęs Supreme Court Valdininkas, išvykęs kariuo- menėn. Nuo pereitų metr- pirmininkas yra J. Vacie- kauskas (Walker), irgi bu- vęs Supreme Court valdinin- kas; raštininkė Elena Če- puoliūtė (Chepolis). Nauj- asmenys, informacijos ir draugijon įstojimo tikslu gali kreiptis telefonu arba į kun. J. Gėdrą (tel. Hobart 1434) arba į raštininkę (tel. NO. 8554, Ext. 101), arba stačiai į susirinkimo vietą kuri esti skelbiamas laikra- ščiuose.

LIETUVIO PIEŠINYS AME- RIKONIŠKAME ŽURNALF

(LKFSB) Katalikų žurna- las "Leaves from the Gard- en of St. Bernard" yra įdė- jęs gražių piešinių J. Pili- pausko. Pereitų metų Nr. 5 įdėtasai primena gražų Ši- monio stilių.

Apskritai amerikiečių ka- talikų spauda rodo daug simpatijų Lietuvai. Taip neseniai "America" Nr 16 įsi- dėjo straipsnį, kuriame ša- lia kitų tautų sumini ir lie- tuvių viltis, kad Amerika padės atgauti laisvę.

300 LONDONO PAR. LIE- TUVIŲ TARNAUJA ANGLI- JOS KARIUOMENĖJE

(LKFSB) Kun. Dr. K. Ma- tulaitis, Londono lietuvių parapijos klebonas, lanky- damas savo parapijiečius renka fotografijas lietuvių karių. Jo apskaičiavimu An- glijos armijoje yra apie 300 lietuvių vyrų ar moterų, ki- lusių iš tos parapijos. Su- rinkus jų visų atvaizdus nu- matoma įdėti į gražius rė- mus ir padėti bažnyčioje gražioje vietoje. Tas foto- montažas skelbs lietuvių gy- vasties ir kraujo aukas dėl demokratiškesnio, teisinges- nio pasaulio sutvarkymo.

LIETUVIŲ DELEGACIJA BERLYNE

(LKFSB) Žiniomis iš Lon- dono, keletas Lietuvos žmo- nių ūnetaip seniai lankėsi Berlyne, Rytų Kraštų mini- sterijoje. Profesinių sąjun- gų pirmininkas pulk. Urbo- nas vieno priėmimo metu pasakė kalbą. Specialioj kon- ferencijoje, kuri (neaišku ar ji buvo sušaukta Berlyne, ar Vilniuje) svarstė Vilniaus krašto ūkinius reikalus, kal- bėjo Vilniaus Burmistras Dabulevičius. Jei tie lietu- viai važiavo į centro įstaiigas ginti Lietuvos žmonių reika- lų, tai jie taip ir turėjo pa- daryti, bet jei tai buvo tik nacių pataikūnu delegacija, tai ji Lietuvos žmonių neat- stovauja ir susilaukia visų lietuvių pasmerkimo.

Pranešimas Visiems

Cerbiemieji Namų Savi- ninkai, kurie turite savo na- mus ir matote, kad greit- rėks taisyti — popieruoti- ralkite pavasario, bet tai- sykit dabar, nes pavasar- bus sunku gauti žmogus — popiermanas, kuris tą da- bą gali gerai atlikti. Dabar vė- einai į šapas dirbti, ku- geras atlyginimas ir darba- pastovus ir popieravim- darbo visai nepaiso. Tac- cerbiemieji namų savininkai, kurie numatote, kad jų namus reiks popieruoti- teinančiais metais ir nori- te gero teisingo darbo, šau- kite dabar tuojaus:

Mike Kudzus, 1186 E. 32nd Street, Cleveland, Ohio.

K. ŠTAUPAS NAMŲ FOPIERUOTOJAS

iegu tavo namas ar kamba- ai reikia padalinti šauk- MULberry 0744 K. ŠTAUPA 11602 THAMES AVE

VINCAS DEBESIS karių karūriai liguisti- srinkites Vincas Debesis 7605 Star Ave. Tel. EX. 0117

CLEVELANDO ŽINIŲ

The Lithuanian Women's Club honored Mr. and Mrs. John Mihelich with a sur- prise, Thursday evening, February 4th., in celebra- tion of their 25th Wedding Anniversary, at the home of Mr. and Mrs. J. T. Ditch- man.

The affair was an abso- lute success. Practically the full membership of the Club was present. The evening was very enjoyable. Mr. and Mrs. Mihelich were each presented with a gift.

Mrs. Mihelich is one of the more popular among the Cleveland Lithuanians, hav- ing been an active worker in many Lithuanian Organiza- tions for many years and for the past 16 years, or since its organization, she has been the President of the Lithuanian Women's Club.

The Club has prospered and been active civically from both the American and Lithuanian standpoints. Mrs. Mihelich has devoted much of her time, having been a diligent and consci- entious worker in the name of the Club during all these years.

Mr. Mihelich besides being a successful Attorney, is widely known in political circles within the City and throughout the State.

Mrs. Mihelich in addition to holding the Presidency of the Lithuanian Women's Club, has played an active part in the following organ- izations:

She is the past President of the Community Welfare Club and now serving as Welfare Chairman.

Member of the American Legion Auxiliary and Americanism Chairman.

For six years was a mem- ber of the Board of the Dio- cesan Council of Catholic Women. Served one year as Corresponding Secretary and at present a member of th Deanery of Catholic Wo- men.

Volunteer worker and a member of the Board of Goodrich Social Settlement and a member of the Advi- sory Committee.

A certified Volunteer for the U. S. War Treasury De- partment for the sale of War Bonds and Stamps, for the Women's Committee.

Mayor F. Lausche has ap- pointed her a member of the Mayor's Cleveland City De- fense Committee.

Member of the Recruiting Committee for Blood Don- ors of the Red Cross.

Member of the Cleveland Chapter of the Moteru Są- iunga and a past president for several years.

Member of the Notre Da- me Guild and member of the Executive Committee.

By virtue of the Lithuan- ian Women's Club becoming a member of the Federator of Women's Clubs of Great- er Cleveland, Mrs. Mihelich has been the Club's repre- sentative.

Undoubtedly all who know or are acquainted with the Mihelichs have been deeply impressed with the sincerity, enthusiasm and diligence in all the Civic and Social enterprises in which they have participated, and we are satisfied that every- one joins the Lithuanian Women's Club in wishing them good health, greater happiness and continued success not just for 25 years but for many more years to come.

Adele Young

SUSIDOMĖJIMAS LIETU- VIŲ KULTŪROS INSTI- TUTU

(LKFSB) Latvijos pasiun- tinybė Vašingtone yra išlei- dusi keletą knygų, kuriose laugelyje atvėju minima Liet. Kultūros Instituto lei- liniai, perspausdinamos kai kurios juose minimos žinios.

Iš Londono lietuvių gavo- me laiška, kuriame jie prašo atsiųsti Kutūros Instituto leidinių.

Notice
AVOID WAITING IN LINE—HAVE YOUR
Income Tax Return
COMPLETED BY US
MULIOLIS
INSURANCE AND REAL ESTATE
6606 Superior Ave.
HENDERSON 6729

Addison Furniture Co.
KRAUTUVES ISPARDAVIMAS
Miegamų kambar. SETAI
Svečių kambariams SETAI
Pusryčių teikimui SETAI
Stalinių kambarių SETAI
Matracai, Springai ir t. t.
10% to 50%
NUOLAIDOS
Rankandus parduodame ant Lengvų išmokėjimų
Išmānyk savo senus rakandus ant naujų dabar
7210 St. Clair Ave. HEnd. 3417

STANDARD FOOD STORE
854 EAST 135th STREET
Atiparūs Naminiai Moderniška SERV- SELF KRAUTUVE. Geriausi vaļejai dēl įsų stalo Pigos kainos. Nerikia laukti, laisvai galite patys išsirinkti. Duosime kuo geriausą patarnavimą.
Savininkas JOE BLASKEVICIUS
Krautuės Vardas:
STANDARD FOOD STORE

P. J. KERŠIS
809 Society for Sav'ngs Bldg. Ofiso Tel. MA'n 1773
Noredami orbi divedi namus bent kurioje miesto dalyje ar pabū- nime išsirinkti geriausias pas mus rasit ir pabūnime kaip Tarp- yvairios katalikų organizacijos ir kitose mūsų geriausių patarnavim- Perkū li parlova bankines knygeles, sutaisus paslaugas de orno Sūkuris paslaugas del pirmo mirtogelio, Pūtinamūms ir išpūdinys emigruojanti. Kreipties į mūsų telefoną arba išsiuštinti

DELLA E. JAKUBS
LITHUANIAN FUNERAL HOME
JAKUBAUSKIENE, Laisvųjų Laidotuvių, Laidotuvų, Vėlinių Lietuviams mirtiesiems ir suaugusiems leidimas naudoti ir ke- Lietuvių Krievijonies religinis ir laisvę apsaugoti teisinga patarn- oja amerikiečių, katalikų, erdvės ir parositū ir kitų patarnavimas Vėlinių ligonių parvė, ir t. t. ir ligonių, Katalikų mirtininkams. Remiamis, katalikų ir kitų religinių ir laisvę apsaugoti. Telefonuoti:
ENDICOTT 1763
6621 Edin Avenue Cleveland, Ohio

NIKODEMAS A. WILKELIS
Licensed Funeral Director
6522 Superior Ave HENDERSON 9297

P.S. Write every day!

Prierašas: Rašyk Kasdien!

Tikimės, kad Jūs rašote kasdien kuriam nors mūsų vaikiniui ar merginai Armijoje ar laivyne. Įdomesnes žinias ir linksmius laiškus, tokius kokius Jūs norėtumėte gauti, jei būtumėte Jų vietoje. Jūs norėtumėte rašyti dar daugiau: du, tris laiškus kas vakarą, jei turėtumėte gerą šviesą — Sight Saving šviesa, kuri apsaugoja Jūsų akis nuo pavargimo. Sight Saving lampa tai moderniškiausia ir patogiausia lampa, kuri suteikia malonią šviesą ir apsaugo nuo erzinančio atspindžio ir aštrių šešėlių — padės Jums rašyti sma- gius ir qdomius laiškus kariuomenėje esan- čiam jaunimui! Pamatyk Sight Saving lampas pas sa- vo pardavėję, išsirink sau tinkamas, kol jų modelių įvairumų pakankamai yra.

THE ELECTRICAL LEAGUE OF CLEVELAND

RIGHT IS PRICELESS. LIGHT IS CHEAP.

CLEVELAND'Ų ŽINIŲ

IŠ ŠV. JURGIO PARAPIJOS

KORTAVIMO VAKARAS

Aušros Vartų Draugija rengi a nepaprastą, Kortavimo Vakara, Seštadienio vakare 7:30 val., Vasario 20 dieną, Šv. Jurgio parapijos salėje.

Prie įžangos bilietų bus dvi dovanos ir praizai prie kiekvieno staliuko.

Kviečiame kuoskaitlingiausiai atsilankyti.

Iš Nesil. P-bos P-lės Švč. Parapijos

Labdarių Draugija kovo 7 dieną, Sekmadienį, rengia metinę vakarienę. Komisiją rūpinasi skanius valgius pagaminti ir bus šokiai po vakarienės. Tikimasi, kad tai bus vienas iš didesnių metinių parengimų.

Naujos parapijos apylinkės lietuviai dalyvaus su visais clevelando lietuviais. Lietuvos Jubiliejaus iškilinėse, šį Sekmadienį, Lietuvių salėje, 4 val. — P. K.

"Draugo" Redaktorius CLEVELANDE

Sekmadienio rytą atvyksta iš Čikagos didžiausio lietuvių katalikų laikraščio "Draugo" redaktorius Leonardas Šimutis, ir dalyvaus iškilinėse pamaldose.

Kaip žinome, redaktorius L. Šimutis Lietuvių Dienos minėjime, Lietuvių Salėje bus principalis kalbėtojas. L. Šimutis būdamas Amerikos Lietuvių Tarybos Pirmininkas, Kat. Federacijos Sekretorius ir ALRK Susivienijimo Pirmininkas papasakos daug naujo kas įdomu clevelandiečiams išgirsti. L. Šimutis apsistos pas Kleboną kun. J. Angelaitį.

Moterų Sąjungos 36 kuopa ruošiasi prie didelio ir šaunaus vakaro, paskutinįjį Sekmadienį šio mėnesio, Vasario 28 dieną, parapijos salėje.

Vaidinimas bus tikrai įdomus, dainos ir šokiai.

REIKALINGAS VARGONININKAS

Nesil. P-bos P-lės Švč. Parapijai Clevelande reikalingas yra vargonininkas arba vargonininkė. Prašoma prisijusti kvalifikacijas kun. J. Angelaičiui, 18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio.

PO ĮVAIRIUS KRAŠTUS IŠBLAŠKYTI LIETUVIAI JĖZUITAI

(LKFSB) Dėl karo ir okupacijų daugelis lietuvių jėzuitų turėjo apieisti savo tėvynę arba negalėjo į ją grįžti anksčiau išvažiavę užsienin studijuoti. Šiuo metu Prancūzijoje, Lijono apylinkėse yra keturi lietuviai jėzuitai kunigai: Jonas Kubilius, Jonas Kukta (vysk. Kuktos brolio sūnus.), Sta-

Mieli Broliai ir Sesės Lietuviai

Vasario 21 d., Sekmadienį, 4 val., Lietuvių Salėje, Clevelando lietuviai švęs LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 25 METŲ JUBILIEJŲ.

Tai bus visų lietuvių, kurie myli Demokratiją, myli Amerika ir savo senąją tėvynę LIETUVĄ ŠVENTĖ.

Šią šventę rengia Cleveland lietuviai be pažiūrų skirtumo.

Šventės rengimo komitete yra daug katalikų, net du clevelandiečių mylimi kunigai: Kun. J. Angelaitis ir Kun. Dr. K. Širvaitis, yra ir tokių, kurie viešai nesiskaito save Bažnyčios nariais, bet yra geri ir nuoširdūs lietuviai. Jie visi parodo, kad dėl Lietuvos LAISVĖS reikalingas vieningas darbas, nežiurint pažiūrų skirtumo.

Dalyvauja Latvijos, Grekijos, Jugoslavijos ir kitų kraštų konsulai.

Svarbiausi Kalbėtojai:

Mayoras Lausche ir

Leonard Šimutis iš Chicago,

katalikų didžiausio dienraščio "Draugo" redaktorius ir Amer. Lietuvių Tarybos Pirmininkas,

Kun. Dr. K. Širvaitis, John T. DeRichter, State representative.

Kun. J. Angelaitis,

Ona Mihelicienė, ir "L. Ž. red. Stasys Gabaliauskas.

Kalbėtojai kalbės trumpai, nes bus turtinga programa.

Meninė dalis: Vieno veiksmo patriotinis vaidinimas "Lietuvos Laisvės Vizija," parašė Kun. Dr. K. Širvaitis

Dainuos: Stella Malonis Marcelinas Žitkus, Moterų Choras ir kiti.

Verta vien dėl meninės dalies atsilankyti.

Tai bus tikra Lietuvos Šventė, ne atskirų grupelių, uždariusių savo partijoje, ne kokios partijos, kuri nesutinka su tikra DEMOKRATIJA, bet visų lietuvių be skirtumo, mylinčių laisvę.

Jei nori, kad mūsų Brančio Lietuvoje plevėsuotų LAISVĖS vėliava visiems jos gyventojams, ne tik KAI KURIEMS, jei nori, kad Lietuvoje būtų DEMOKRATIŠKA VALDŽIA, ateik į JUBILIEJAUS ŠVENTĖ.

Jubiliejaus ženkleliai parduoda po 25 centus.

ĮŽANGA DYKAI

Pradžią 4 val. KOMITETAS

šys Kulbis ir Antanas Liuima. Olandijoje yra du lietuviai jėzuitai studentai: Pranas Liuima (Ant Liuimos brolis) ir Kazimieras Pečkys) buvęs Lietuvos kariuomenės karininkas). Čekoslovakijoje-du klieriku: Juozas Aranauskas ir St. Barzda. Italijoje, Romoje yra kunigai Juozas Balcakas ir Bronius Kristanaitis, klierikai: Kazim. Raudeliūnas, Jonas Sukackas, Juoz. Vaišnys ir Venceslovas Gutauskas. Kažkur išsklaidyti Vokietijoje ir Austrijoje tėv. Karolis Garuckas ir Pranas Kuprevičius bei tėv. Jonas Raibužis, be to-keturi ar penki lietuviai jėzuitai klierikai. Dabar Vokietijoje naciai uždarė daugelį jėzuitų vienuolynų, taigi nežinia, ar tie lietuviai turės kokią galimybę tęsti savo studijas. Jėzuitai kunigai norėjo iš Vokietijos grįžti į Lietuvą, bet vis negalėjo gauti leidimo. Prancūzai iki nacių okupacijos buvo palankūs lietuviams. Tėv. Kulbis galėjo darbuotis prancūzų jaunimo vasarinėse sostovyklose, tėv. Kubilius darbavosi Tulūzos katalikų veikimo centre. Dauguma studijavo užsienio aukštosiose mokyklose. Daugeliui iš jų pragyvenimą stengiasi parūpinti tėv. Kidykas, kurs dabar gražiai darbuojasi su misionerijomis tarp USA lietuvių, pašvęsdamas per metus tam darbui ne aštuonius mėnesius.

AMERIKOS LIETUVIAI KARE UŽ LIETUVOS LAISVĘ

(LKFSB) Artinantis Lie-

tuvos nepriklausomybės sukakties minėjimui prisimename, kad anais kovų dėl laisvės laikais USA lietuviai net su ginklu rankose padėjo Lietuvai išsikovoti laisvę.

Amerikoje, nežiurint draudimo organizuotiems ir ginkluotiems vykti į tėvų krašto kovų laukus, susidarė lietuvių brigada ir Lietuvos Laisvės Sargų būriai. Vyrai mankštinosi, reguliariai susirinkdami. Savanorių organizavime pasižymėjo leit. K. Milius. Liet. Laisvės Sargų vadu buvo kapitonas Julius J. Bielskis. Nemažai pagelbėjo ir Amerikos kariuomenės pulkininkas Swarthort — Juododis, kapt. White, kapt. Russell. leit. Hermann — Purvis, leit. Samuels (žuvo 1920 m. Kaune) ir daug kitų. Atvykę į Lietuvą amerikiečiai savanoriai daugiausia tarnavo 4 pėst. pulke ir keli jų žuvo kautynėse su lenkais. Be to dar tarnavo aviacijoje Karo Mokykloje, pirmame pulke, gusaruose, artilerijoje ir kitose dalyse. Be šių atvykusių iš Amerikos, dar apie 100 amerikiečių, kurie prieš karą ar karo metu buvo nuvykę į Europą, stoji Lietuvos kariuomenės. Apskaičiuojama, kad daugiau kaip šimtas savanorių dabar gyvena Amerikoje. Jų visų pavardės sunku susekti. L. I. Sargų Štabui buvo žinomi šie: kapt. St. Girėnas, leit. Zankus, viršila Vl. Balčas, J. Očikas, K. Slivymas, J. Jurgėla, Mikalauskas, M. Zujus, J. Ambrasas, Žukauskas, Maksvytis, Jonas K. Milius, K. Jurgėla.

ATVYKSTA L. ŠIMUTIS

Šį Sekmadienį iš Čikagos atvyksta lietuvių katalikų laikraščio "Draugas" redaktorius, Leonardas Šimutis. Clevelandiečiai p. Šimutį pažįsta nuo senų laikų jis yra dalyvavęs Clevelande Kat. Federacijos ir kituose Seimuose.

Red. L. Šimutis yra ugningas kalbėtojas. Clevelandiečiai džiaugiasi susilaukti tokį garbingą asmenį, kuris yra stiprus Demokratijos šalininkas ir ligus metus redaktorius katalikų laikraščio "Draugas".

"Draugas" yra leidžiamas kunigų Marijonų Čikagoje ir yra vienintelis katalikų dienraštis Amerikoje.

Redaktorius L. Šimutis bus iškilnių svarbiausias kalbėtojas. Jis taipgi yra Amerikos Lietuvių Tarybos Pirmininkas ir katalikų suvienijimo Prezidentas. Jis kalbės aktualiais klausimais ir nurodys kokie yra uždaviniai Amerikos Lietuvių dartinu metu. Taigi lai nelieka nei vieno lietuvių Clevelande neatsilankiusio išklaudyti red. L. Šimučio kalbos.

Įžanga Dykai. Tautiniai ženkleliai Sidabrinio Jubiliejaus Minėjimo Atmintis galima bus įsigyti už 25 centus. Pelnas skiriamas pusiau.

Karo išdui ir Amerikos Liet. Tarybos Fondui.

Lietuvių salė bus atdara nuo 3 valandos ir Minėjimas prasidės lygiai 4 val.

KRAUJO ANTSPAUDOS LAISVĖS RAŠTUI

(LKFSB) Besiartinant sidabrinei (25 m.) Lietuvos nepriklausomybės sukaktčiai mes prisimename kad daug jauno lietuviško kraujo nutekėjo, susigėrė į tėvynės žemę, kol laisvės paskelbimas liko šviesi tikrovė. Apskaičiuota, kad per nepriklausomybės karus žuvo kautynėse ar mirė nuo gautų žaizdų: karininkų 40, kareivių 1,294, šaulių 67, iš viso-1401. Buvo sužeistų: karininkų-93, kareivių-2,438, šaulių-146, iš viso — 2.677. Dingę be žinios karininkų — 16 kareivių — 813, iš viso-829 Mirė nuo užkrečiamų ligų 237 kariai. Invalidų liko kareivių ir karininkų-154. Taip kad iš viso Lietuvos nepriklausomybės kovos karių ir šaulių eilėse pareikalavė aukų 5.298 vyrus. O ka suskaičius, kiek žuvo ir nutekėjo civilinių gyventojų?

LIETUVIŲ MOKYKLOS MINĖS VASARIO 16 D.

(LFSB) L. Kat. Feder. Vadovybė/džiaugiasi žiniomis, kad ir lietuviškosios mokyklos ruošiasi kiek aplinkybės leis minėti sidabrinę sukaktį nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo.

CLEVELANDO LIETUVIŲ VIENYBĖS DEMONSTRACIJA

Lietuvių Nepriklausomybės Sidabrinio Jubiliejaus Didžiosios Iškilinės Rengiamos, Vasario 21d. Lietuvių Svetainėje, 4 Val. po Piet.

PRINCIPALIŲ KALBĖTOJŲ BUS AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS PIRMININKAS IR "DRAUGO" REDAKTORIUS L. ŠIMUTIS IŠ CHICAGOS.

Dalyvaus Clevelando Miesto Mayoras Fr. J. Lausche, Anglijos ir Jugoslavijos Konsulai.

Lietuvos Nepriklausomybės 25 m. Jubiliejaus šauni šventė įvyks Cleveland, O., sekmadienį vasario 21 d., "Lithuanian Hall." Pradžią lygiai 4 val. P. M.

Clevelande sudarytas bendras komitetas šventei rengti, stengiasi kuokruopščiausiai savo darbą atlikti.

Darbo komisijos: svečiams, kalbėtojams kviesti, ir meniškiosios dalies komisija, bedirbdama sutartinai, pasiekė gražių rezultatų.

Į šventę žada atvykti ir pasakyti kalbas: miesto Mayoras Lausche, keletas sveimų valstybių konsulų, Lietuvos žydu atstovas. Pagrindinių kalbėtojų pakviestas ir maloniai sutiko dalyvauti ALT Pirmininkas ir "Draugo" katalikų dienraščio redaktorius Leonardas Šimutis, iš Chicago.

Kalbės keletas ir vietinių lietuvių: kun. J. Angelaitis, redaktorius "Liet. Žinių" S. Gabaliauskas, Jaras, kun. Dr. K. Širvaitis, Mihelicienė, Ohio Legisl. J. DeRichter.

Publika, reikia tikėtis, išklausys juos su didžiausiu susidomėjimu, nes jie yra visi parinkti kalbėtojai ir kalbės trumpai ir gyvai.

Tarp kalbų bus dainuojamos dainos: solo, duetai ir, pagaliau p. Štaupo vadovaujamas choras, su visa publika...

Dainuos geriausios Clevelando lietuvių meninės jėgos: Stella Malonis, Adella Miliauskaitė, Stella Baker, Garnienė ir Suzelienė, Žit-

Rengiama Tikra Šaunios Iškilinės

Gale kalbų ir dainų bus pastatytas trumpas, apie 15 min., vaizdelis "Lietuvos Laisvės Pragieduliai." vaidelio artistai — patys geriausi Clevelande: Miss Lithuania — D. Macijauskaitė, Miss America — Natalė Kazel, Komunistas — S. dauskas, Nazis — Gailiunas.

ĮŽANGA DYKAI, tik Lietuvos Nepriklausomybės Jubiliejaus ženkleliai parduoda po 25 c.

Vienas iš Komiteto

Mayoras Frank J. Lausche

L. Šimutis LTT Tarybos Pirm. ir "Draugo" Red. Kalbės Vasario 21d., 4 val. P. M., Lietuvių Svetainėje

Kun. J. Angelaitis. Nesil. P-bos P-lės Švč. Parapijos Klebonas Lietuvos Neprikl. Jubiliejinio Komiteto Garbės Pirm.

CLEVELANDO MOTERŲ GRUPE Kuri dainuos Lietuvos Nepriklausomybės Jubiliejinėse iškilinėse, 21d. vasario, Lietuvių Svetainėje.